PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VI - Štev. 280 (1968) Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. I. gr.

TRST, torek 27. novembra 1951

Cena 20 lir

„Zakaj diskriminacija?“

Pod tem naslovom bomo začeli pojutrišnjem na tretji strani našega dnevnika objavljati obširni dokumentarni članek o restitucijskem pravu v Zahodni Nemčiji in drugod v primerjavi s stanjem v Trstu, kjer oblasti še vedno niso ničesar ukrenile, da bi tržaški Slovenci dobili povrnjeno vso gospodarsko škodo, ki jim jo je prizadejal fašizem, čeprav je ZVU načela restitucijskega prava uveljavila glede Židov.

(Članek je napisal dr. DRAGOTIN SKRINJAR in je bil objavljen v slovenski tržaški reviji «Razgledi» — št. 9-10 1951).

GOVOR MILOVANA DJILASA PRED POSEBNIM POLITIČNIM ODBOROM OZN

Od kominformovskih vlad zahtevamo samo eno: DA NAŠO DRŽAVO PUSTIJO PRI MIRU!

Tako je poudaril jugoslovanski delegat v obširnem dokumentiranem govoru, s katerim bo nadaljeval tudi danes, podrobno obrazložil vsebino in obliko napadalnega pritiska in izzivanj vlad Sovjetske zveze in vzhodnoevropskih držav proti Jugoslaviji

PARIZ, 26. — Minister vlade FLRJ in član delegacije na zasedanju glavne skupščine OZN v Parizu Milovan Djilas je danes govoril prvi v posebni politični komisiji med razpravo o drugi točki dnevnega reda, to je o jugoslovanski pritožbi proti agresivnemu pritisku vlade SZ in vzhodnoevropskih držav proti Jugoslaviji. Poudaril je, da te vlade že dve leti in pol izvajajo oster pritisk in nadaljeval: «Ta pritisk je takšne prirode, da ne pomeni samo kr. šenje mednarodnih običajev in načel, na katerih temelji OZN, temveč — glede na novo vedno večjo ostrino, vsestranskost, sistematičnost in dolgotrajnost — pomeni tudi bistveno ogražanje svetovnega miru. Jugoslovanska vlada se je v vsem omenjenem času trudila, da po normalni diplomatski poti uredi vsa vprašanja, katere te vlade imajo za sporne, ker — to naj poudarim — Jugoslavija nima nikakršnih bistvenih in neresenih vprašanj z narodi, pa niti z vladami teh držav, razen v enem vprašanju: v vprašanju zaščite njenih suverenih pravic kot neodvisna država in pravic njenih narodov v vojni in miru, pa potemtakem tudi na svoboden notranji razvoj».

Djilas je nato dejal, da se vse to dogaja v zaostrenem mednarodnem položaju in da se vse to pojačuje, zaradi česar je jugoslovanska vlada imela ne samo za naravno, temveč tudi za neobhodno, da prav sedaj o tem seznani OZN in da zahteva od nje, naj stori odgovarjajoče korake zaradi ohranitve miru in zaradi jasnosti, kdo nosi odgovornost za ta položaj in za njegovo morebitno nadaljnje slabšanje.

«Odlaganje reševanja akutnih vprašanj, izogibanje načenjanja bolečih točk svetovnega miru, to lahko samo oslabi OZN in okrepi nemiroljubne težnje in s tem tudi poslabša obstoječe stanje. Naloga OZN je, da prepreči vojne požare prej kot izbruhnejo».

V nadaljevanju svojega govora je Milovan Djilas poudaril, da je Jugoslavija pred skoro enim letom objavila «Belo knjigo» o napadalnih postopkih vzhodnoevropskih držav proti Jugoslaviji. Na strani 50 te knjige je rečeno, da vlada FLRJ ni izražala vprašanja napadalnih nastopov pred OZN zato, ker se je v prvi vrsti trudila, da bi se to rešilo z direktnimi diplomatskimi pogajanji med neposredno zainteresiranimi strankami in je pripomnila, da bo pa prisiljena, če vlada SZ iz vzhodne Evrope ne pokažejo pripravljenosti, da se najde pot za miroljubno rešitev tega vprašanja, da ga postavi pred OZN.

«Vzhodnoevropske vlade — je dejal Djilas — so šle ne samo mimo Bele knjige in mimo omenjenega mesta v njej, temveč so pritisk še bolj zaostrile. Jugoslovanska vlada ni imela več drugih možnosti, kot da se obrne na OZN».

Jugoslovanski delegat je nadalje dejal, da je ta pritisk zakrinkan z nekakšnimi ideološkimi razlogi in vsakovrstnimi izmišljotinami o notranjem razvoju Jugoslavije, a posebno o njenih napadalnih namenih in o podrejanju jugoslovanskega gospodarstva in politike drugim državam, predvsem ZDA in Veliki Britaniji. V tem pogledu vodi vlada Sovjetske zveze dvojno igro:

«Po eni strani lažno obtožuje Jugoslavijo opuščanja socializma in celo pretvarjanja v agresivno fašistično državo da bi opravičila pred javnim mnenjem — predvsem svojim — lastne napadalne namene in konkretne napadalne ukrepe, a po drugi strani se obnaša do Jugoslavije v praksi — na mednarodnih forumih in v odnosih z drugimi državami — kot do socialistične države in tretira spor v okviru «komunistične družine», da bi se «morala» vlade SZ priznati «zakonita», «naravna» pravica, da ga reši tako, kot se ji zdi, in na način, o katere misli, da je potreben v okviru njenega «socialističnega lovišča».

Djilas je pristavil, da dejstva očitno govorijo o tem, da je takšen ali drugačen notranji red Jugoslavije samo v toliko razlog omenjenega napadalnega pritiska sovjetske vlade, v kolikor predstavlja ta red zaprek za uresničenje njenih hegemonističnih pretenzij z ene strani in v kolikor ona po drugi strani pričakuje, da bo ZAKADI TE UREDITVE — razume se, povsem drugačne, kot pa jo njena propaganda prikazuje — mogla izolirati jugoslovansko državo od držav z drugačno ureditvijo in uničiti njeno neodvisnost.

«Torej se v tem, da ga tako imenujemo, «jugoslovanskem primeru» v ostri obliki postavlja vprašanje: ali sovjetska vlada organizira in vodi agresivni pritisk proti Jugoslaviji kot neodvisni «suvereni» državi članici OZN, dostojni zaveznici protihitlerjevske koalicije v drugi svetovni vojni? In dalje: ali naša država dejansko ima in lahko zagotovi mednarodno zajamčeno pravico živeti lastno življenje, razume se, pod pogojem, da ne ograža druge države in njihov način življenja ter da spoštuje mednarodne obveznosti? To je za OZN in za Jugoslavijo v tem primeru bistveno, vse drugo pa je postransko».

Djilas je nato prešel na razlago prirode in oblik napadalnega pritiska vlad SZ in satelitskih držav proti Jugoslaviji. On je dejal, da poskusi podrejevanja narodov Jugoslavije niso — kot se v svetovnem javnem mnenju misli — začeli šele z resolucijo Kominforma. Že od leta 1944 je vlada SZ z vsemi sredstvi načrtno kršila priprave, da bi se polastila državnega aparata Jugoslavije. Za dokaz je Djilas govoril o zahtevi sovjetske vlade za izjemen položaj njenega ambasadorja v Jugoslaviji, o širokem organiziranju vohunske mreže v Jugoslaviji, o naporih, da se s pomočjo sovjetskih strokovnjakov zavira industrializacija Jugoslavije, dalje o naporih podrejevanja Jugoslovanske armade, o pritisku na jugoslovanske učence v vojaških šolah in študente v Sovjetski zvezi itd. — kar se je torej godilo že pred resolucijo Kominforma.

«Takšno delovanje vlade Sovjetske zveze in njenih agentov v Jugoslaviji, je dejal Djilas, je bilo onemogočeno zahvaljujoč ukrepom jugoslovanskih oblasti in patriotični zavednosti ljudstva ter oblastvenih organov v državi. Samo pri preprečevanju dela sovjetske obveščevalne službe v dobi od julija 1948 do septembra 1951 je bilo odkrito 1500 sovjetskih agentov iz dobe pred resolucijo Kominforma».

Djilas je nato naštel oblike napadalnega pritiska, ki so:

1. politični pritisk;
2. gospodarski pritisk in gospodarska blokada;
3. teroristična in diverzantska aktivnost;
4. kršenje človeških pravic (maltretiranje in umori jugoslovanskih državljanov, odtujevanje otrok in zločini proti jugoslovanskim manjšinam);
5. izzivanja obmejnih incidentov;
6. vojaški pritisk in kršitev vojaških določb mirovnih pogodb.

Djilas je nato podal izčrpno in dokumentirano analizo tudi oblik napadalnosti in pritiska sovjetske vlade proti Jugoslaviji. Nato je dejal, da se postavlja vprašanje:

«Kaj jugoslovanska vlada in jugoslovanska delegacija na tem zasedanju OZN — pa tudi sploh — zahtevata od sovjetske vlade in vlad drugih vzhodnoevropskih držav?» Djilas je dal na to vprašanje naslednji odgovor:

«Preprosto rečeno, mi od njih zahtevamo samo eno: da pustijo našo državo na miru, da prenehajo z ogražanjem njene neodvisnosti.

Mi ne zahtevamo nič drugega. Mi od njih ne zahtevamo niti sodelovanje, niti prijateljstvo, če oni tega ne marajo in ne želijo. Ko vzhodnoevropski predstavniki tukaj in drugje govorijo, da je naša pritožba provokacija, mi lahko odgovorimo z vprašanjem:

«A s čim in na kaj vas mi izzivamo?»

Z ničemer!

Mi samo zahtevamo od vas navadne konvencionalne meddržavne odnose. Zakaj jih ne uredite?»

Predlog resolucije

V svojem govoru je Djilas na koncu poudaril, da bo vlada Jugoslavije izvršila priporočilo glavne skupščine in predložila resolucijo, v kateri se priporoča:

da zainteresirane vlade določijo svoje odnose in rešijo svoje spore v duhu Listine OZN; vskladijo svoje diplomatsko občevanje s pravili in prakso, ki je v običaju v mednarodnih odnosih;

rešujejo svoje obmejne spore s pomočjo mešanih obmejnih komisij ali z drugimi miroljubnimi sredstvi, ki jih same izberejo.

Končno je Djilas omenil, da se neodgovarjajoča zmernost te resolucije, ki jo predlaga jugoslovanska delegacija, lahko tolmači izključno s pomirljivimi pobudami Jugoslavije in z njenimi težnjami, da ohrani mir svoji državi in mir na svetu kakor tudi z zvestobo načelom izključno mirnega reševanja sporov.

Svojega govora Milovan Djilas danes ni zaključil, temveč bo z njim nadaljeval še jutri.

Zaupnica Mosadeku

TEHERAN, 26. — Mosadek je včeraj poročal v parlamentu, danes pa v senatu o svojem potovanju v ZDA. Parlament je z 90 glasovi proti 14 vzdržanih odobril njegovo poročilo, senat pa je poročilo odobril soglasno. Prav tako je senat sprejel Mosadekovo zahtevo, naj se čimprej razpišejo nove volitve, in zavrnil predlog spodnje zbornice, naj se volitve odložijo do 18. decembra. Sklenili so, da bodo te prvi torek v decembru.

Mosadek je tudi javil, da bo pri teh volitvah ponovno kandidiral. V svojem govoru je Mosadek obžaloval, da so ZDA «po drugi vojni pomagale vsem, vštevši bivšim sovražnikom, zanemarjale so samo Iran, ki je bil tudi most k zmagi». Glede bodočega programa vlade je izjavil, da bo treba uravnovesiti gospodarstvo z dohodki iz prodaje petroleja.

Ministrski podpredsednik Fatemi je na tiskovni konferenci izjavil, da čaka Anglija na gospodarsko krizo v Perziji, zato da bi jo izkoristila v korist «AIOC». Dodal je, da je to pričakovanje zaman. Na koncu je še izjavil, da Iran ni še prejel dokončnih predlogov za nakup petroleja, ter je poudaril, da Mosadek ni šel v ZDA, da bi se tam pogajal o tem.

SLAB DAN ZA VIDALIJEVCE V LUCCI

NITI LONGO JIM NE VERJAME!

Postavil je na laž klevete vnetega kominformovskega iredentista M. Pacorja Gen. Cadorna in odnosi italijanskih partizanov s slovenskimi in francoskimi

LUCCA, 26. — Predvidevanja, da bi tako imenovane pomembnejše osebnosti, zaslišane kot priče, morda stopile pred sodišče tudi s pomembnejšimi izjavami, se niso uresničile. Tudi sicer, vzemimo med občinstvom, prihod bivših generalov, ministrov, županov in poslancev, ni vzbudil posebne pozornosti. V prostoru za novinarji se ni zbralo prav nič več poslušalcev kakor običajno, 20 do 30 ljudi, ki so se ogreli ob pričanju gen. Cadorne in se celo pozabavali na njegov račun z duhovitimi opazkami.

Nekdanji vojak ima danes nekaj nad 60 let. Sicer droban in suhljat, je še vedno čvrst in krepak, zlasti v besedah, ki vro iz njega, kakor bi stresal orehe. In prav to je povzročilo nekaj veselosti v dvorani. Generalu je bila namreč docela odveč zvočna naprava. Njegov glas je do nel približno tako, kakor da smo na vojnem polju in ko se je sprožil, ga niti predsednik niti zbor bojevitih odvetnikov nista mogla spraviti iz ravnotežja.

«Čitajte dalje», je ob neki priliki ukazal predsedniku, ki je za trenutek dvignil oči iznad aktualnih dokumentov. In predsednik se je znova poglobil glasno v branje ter si pripravil opazke, ki bi jih brškone stresel nad negeneralsko pričo. «Ora parlo io.» je drugič zopet Cadorna zarjovel nad sitnimi odvetniki ter kot prava general krotil številne proteste v dvorani, dokler se tega nista naveli. čala obramba in predsednik, ki je sicer vljudno, vendar dokaj razločno pojasnil slavnemu vojaku, da ima v tem prostoru še vedno več besede pravnik kot katera koli priča.

Central Cadorna je bil prej svetovalec, februarja 1945 pa je postal poveljnik vojaškega poveljstva italijanskega prostovoljskega korpusa (Corpo Volontari della Libertà). V zvezi z osvobodilno borbo Italije je po vojni izdal knjigo «La riscossa», spisano po zapiskih iz njegovega dnevnika. V brošuri je zbral več dokumentov, zaradi aktualnosti katerih je nastal spor med zastopniki zasebne stranke in obrambe. Toda Cadorna je sam potrdil, da knjiga ne more predstavljati dokumentarne izdaje, ker je bila spisana zgolj v propagandistične namene. V ostalem pa so njegove trditve dokaj podobne izjavam ostalih članov CLN, zaslišanih prejšnji teden. Tudi v prostovoljskem osvobodilnem štabu nikdar niso razpravljali o vprašanju teritorialnih delitev ali zahtev, bili so pa dobro znani spori med ozopovci in garibaldinci, in Cadorna, ki je zastopal ozopovske skupine v CVL, je obrazložil vzroke teh sporov na že znane načine. Tora vtis, ki ga zapuščajo take razlage, je dokaj svojevrsten in verjetno docela odgovarja resnici.

Ozopovske formacije ne predstavljajo več protifašističnih borbenih enot, marveč so kot take registrirane zgolj zaradi javnosti. Le tako je mogoče tolmačiti njihovo absolutno pasivnost pri sovražniku. Nobenega resnega upora, nobenih napadalnih akcij, pač pa zelo aktivno propagandno in sabotažno delovanje na škodo garibaldincev in slovenskih partizanov, kakor da predstavljajo ti največje sovražnike v deželi.

Prav gotovo, da se general Cadorna ni izražal v tej obliki. Toda iz njegovega gostobesedja ni mogoče potegniti drugačnih zaključkov. V Furlanji divjajo boji med slovenskimi partizani in nacifašisti. Prvim se pridružijo garibaldinci in požrtvovalno pomagajo osvobajati beneške vasi. Medtem ko garibaldinci ne zavirajo borbe z nepotrebnimi vprašanji o domnevni slovenski ekspanzivnosti, zajame nekatere Italijane smrten strah, da jim bo Jugoslavija iztrgala «italianissime» pokrajine, zasedla Furlanijo do Tilmenta in da si bo to zemljo dokončno prisvojila. Zatečejo se torej v gozd, si nadenejo ime patriotov in pričnejo uganjati politiko v splošno zadovoljstvo vseh italijanskih šovinistov, vseh italijanskih kompromitirancev in z izdatno podporo duhovščine, še danes službujočih italijanskih orožnikov in navsezadnje fašistov in Nemcev.

Cadorna je odločno zanikal, da bi garibaldinci podpirali domnevne slovenske aneksionistične zahteve. Po tem lahko z gotovostjo sodimo, da o podobnih zahtevah v onih dneh sploh ni bilo govora. Kljub temu ve Cadorna povedati marsikaj o slovenskem šovinizmu, ne da bi mogel navesti en sam primer slovenske nacionalistične nestrpnosti. Toda kdo bi zameril italijanskemu vojaku, če si je po 62-letni rimski šoli ustvaril o sosedni Jugoslaviji tako neprijazno mnenje in ga niso izmodrile niti izkušnje, ki jih je imel med vojno na primer s Francozi.

V soočenju s pričo Longom je namreč ob koncu zaslišanja general Cadorna z vso odkritostjo priznal in posebej poudaril pošteno stališče Jugoslovanske armade, s katero ni prišlo nikdar do kakršnih koli diskriminacijskih primerov, med tem ko so imeli italijanski prtizani velike težave s francoskimi «makijevci» v dolini Aosta.

Pričevanje poslanca Longa pa je predstavljalo pravzaprav pojasnjevalno poročilo o odnosih med italijanskimi in jugoslovanskimi partizanskimi formacijami in resnična škoda je, da ga zaradi težav v poročanju ne moremo nocoj obširneje podati.

Predvsem naj poudarimo, da je s kratko odsekano izjavo postavil na laž klevetnike in med temi v prvi vrsti nedavno zaslišanega Maria Pacorja, ki bi hoteli podtakniti izginotje dveh članov tržaškega CLN izdaji slovenskih komunistov. Mnenje, ki smo ga pred dnevi izrekli na tem mestu o oportunistu Pacorju, torej ni bilo nič za las zgrešeno. Zašel je pred sodišče v Lucci ravno zato, da bi se z blatenjem Slovencev prikupil italijanskim iredentistom.

Ko je namreč odvetnik Giannini vprašal Longa, ali mu je znano, da so v Trstu nekateri komunisti izdali svoje tovariše Nemcem, ki so jih nato sežgali, je Longo odvrnil: «To so le nizkotne insinuacije v zvezi s Frausinom in Ziganiejem».

To tudi sicer predstavlja, objektivno pričevanje poslanca Longa, grenak požirek ne le za iredentistično javnost, marveč tudi za njegove lastne pristaše. Prikazal je nujnost naslonitve italijanskega osvobodilnega gibanja na Jugoslovansko armado, z dokumenti v rokah poudaril uspehe slavne Titove vojske ter poderčal važnost, ki so jo tej armadi pripisovali ostali zavezniki ter posredno tudi CLNAI (Comitato Liberazione Nazionale dell'Alta Italia) in CVL (Comando Volontari della Libertà).

S številnimi primeri je ovrgel stališče zastopnikov zasebne stranke, ki bi hoteli izčigosati vključitev garibaldinske divizije «Natisone» v IX. korpus za izdajstvo, ter dokazal, da bi v onih okoliščinah bilo prej izdajstvo, ako bi šibkejša odporniška skupščina takšno sodelovanje z močnejšo odklonila. Saj je italijanska vlada 11. januarja 1945 prav zaradi tega izrekla izrecno priznanje Togliattiju in Sfori, ker sta kot prva dosegla prijateljske stike z maršalom Titom in njegovo državo.

Naravnost porazno pa sta vplivali na zastopnike zasebne stranke zaključni vprašanji odvetnika Ferrantija, ki sta bili bolj kot priči namenjeni tem nestrpnežem: «Ali je imel CLNAI namen boriti se proti Slovencem ali morda hkrati proti zaveznikom in Nemcem?» in drugič: «Če so se ozopovci bali za italijanska ozemlja, zakaj potemtakem na tak način kot proti Jugoslaviji niso nastopili tudi proti Franciji, ki je Italiji vendar odtrgala Brigo in Tendo?»

M. L.

(Op. ur.) — *Nasprotno našemu pričakovanju, da bo pričevanje tržaškega kominformovskega iredentista Maria Pacorja, objavljeno v «Unità», je list svojega pristaša enostavno ignoriral. Iz Longovega današnjega pričevanja se vidi zakaj. Vsekakor niti voditelji kominformovske centrale v Rimu ne verjame lažem in klevetam vidalijevcev, ki jih še danes trosijo po Trstu. Niti sam M. Pacor v včerajšnjem «Lavoratore» v svojem članku o sojenju v Lucci lastnega pričevanja niti z besedico ne omenja...*

Kaj takega se pripeti lahko samo kominformistom sploh, a tržaškim še posebej.

NADALJEVANJE RAZPRAVE O RAZOROŽITVI V POLITIČNEM ODBORU OZN

Predlog Iraka, Pakistana in Sirije za ustanovitev posebnega pododbora

Sestavljali naj bi ga predstavniki štirih in predsednik skupščine - Indijski delegat Benegal Rau pa predlaga ustanovitev posebnega sklada za obnovo in razvoj zaostalih držav ter poudarja, da je konec vojne na Koreji prvi pogoj za razorožitev

PARIZ, 26. — V političnem odboru, ki še vedno razpravlja o zahodnem načrtu za razorožitev, je danes prvi govoril francoski delegat Jules Moch. Dejal je, da sovjetski zunanji minister stalno ponavlja v svojih izjavah razne netočnosti. V svojem govoru je med drugim dejal, da ni mogoče sprejeti razorožitve, ki ne bi bila mednarodno, nepristranska in dejansko nadzorovana.

Po kratkim izjavah ekvadorskega delegata je govoril indijski delegat Sir Benegal Rau ki je izjavil, da se njegova država ne zanima za odobritev posebnih resolucij, pač pa za načelo izvedbe razorožitve. Pripraviti je treba načrt, na podlagi katerega bo mogoče doseči sporazum. Stavil je številna priporočila in poudaril sledeče točke:

1. Konec vojne na Koreji je prvi pogoj za razorožitev. V ta namen je predlagal ustanovitev skupine, ki naj skuša najti sredstva, da se napravi konec vojne. To skupino bi morale sestavljati pristojne osebnosti in vladni predstavniki.

2. Nato je Benegal Rau izjavil, da imata oba načrta, zahodni in sovjetski, skupne elemente. Zato je svetoval ustanovitev pododbora, ki naj ugotovi te skladne točke in predloži tozadevno poročilo političnemu odboru. Pripomnil je, da bo predložil formalni predlog v tem smislu, če bodo njegova priporočila ugodno sprejeta.

3. Omenil je nato načrt, ki ga je predložil lansko leto glavni skupščini za ustanovitev sklada za obnovo in razvoj, ki naj bi črpal vire iz kreditov, ki so sedaj določeni za oboroževanje.

Rau je poudaril, da indijski načrt v ničemer ni neskladen s tristranskim načrtom, pač pa da ga dopolnjuje. Poudaril je nato potrebo, da se svetovni viri uporabijo v konstruktivne namene, in dejal, da predvideva njegov načrt, da bi države članice OZN še pred 31. marcem 1952 obvestile tajništvo OZN o zneskih, ki bi jih bile pripravljene določiti za ta sklad.

Iraški delegat, ki je sledil, je ugotovil spravni ton tristranskega načrta. Pridružil pa se je sovjetskemu vztrajanju za prepoved atomskega orožja in dejal, da bo vsak načrt neučinkovit, če ne bo izšel iz sporazuma med zahodnimi državami in Sovjetsko zvezo.

Napovedal je, da bo v ta namen predložil skupno z drugimi delegacijami načrt resolucije, ki zahteva sestanek predstavnikov velikih držav pod okriljem predsednika glavne skupščine, da bi razpravljali in pripravili skupen načrt za razorožitev še med tem zasedanjem skupščine.

Kubanski delegat se je pridružil zahodnemu načrtu. Sledila sta nato pakistanski zunanji minister Zafrullah Khan in sirijski delegat Fares El Khuri, ki sta obžalovala naraščanje napetosti med Vzhodom in Zahodom. Prvi je predložil v imenu Pakistana, Sirije in Iraka načrt resolucije «o urejanju, omejitvi in sorazmernemu znižanju vseh oboroženih sil in oborožitve». Resolucija predlaga ustanovitev pododbora, ki bi ga sestavljali predsednik glavne skupščine in predstavniki štirih velikih. Njena naloga bi bila sporazumno pripraviti predloge za nadzorstvo oboroženih sil in oborožitve, prepoved atomskega orožja in drugega orožja za množično uničevanje. Sirijski delegat se je skliceval na sirijsko-iraško resolucijo, ki je bila sprejeta na zadnji skupščini in ki poziva predstavnike štirih velikih, naj začnejo pogajanja, ki naj bi dovedla do pomiritve. Obžaloval je, da je ta resolucija ostala na mrtvi točki.

Na popoldanski seji je govoril ameriški delegat Philip Jessup, ki je izjavil, da bo pozneje podrobno proučil predloženi načrt treh arabskih držav in če bo potrebno, bo stavil priporočila o nalogah pododbora. Dalje je tudi dejal, da je pripravljen razpravljati skupno s Sovjetsko zvezo o zahodnem razorožitvenem načrtu, če bo politični odbor to hotel.

Polemiziral je nato z Višinskim in dejal, da je sovjetski načrt malo jasen. Poudaril je dalje sicer potrebo sporazuma med «štirimi velikimi», dejal pa je, da mora politični odbor tudi v pomanjkanju tega sporazuma nadaljevati svoje napore za razorožitev. Zahodne države bodo v tem smislu zastavile svoje sile.

Sledili so še drugi govorniki, med katerimi abesinski delegat, predstavnik Liberije in južnoafriški delegat, zatem je bila seja odložena na jutri.

Gospodarski odbor je nadaljeval razpravo o finansiranju programov za pomoč gospodarsko zaostalim državam. Skrbstveni odbor pa je nadaljeval razpravo o neavtonomnih ozemljih.

Egiptovski zunanji minister je danes poslal pismo predsedniku glavne skupščine, s katerim zahteva sklicanje glavne skupščine, ki naj sklepa o vključitvi maroškega vprašanja v dnevni red sedanjega zasedanja. Predstavnik delegacije je izjavil, da upa, da se bo skupščina sestala v petek, in da je Egipt zahteval, naj njegov predstavnik prvi dobi besedo.

NOVI INCIDENTI ob Sueškem prekopu

PORT SAID, 26. — Glavni stan britanskih sil na Srednjem vzhodu javlja, da se opažajo pogostejši napadi gverilcev proti britanskim silam na področju prekopa. V pristanišču Tewfik so vrgli bombo proti nekemu britanskemu častniku drugo bombo pa proti trem pilotom na cesti ob prekopu, tretjo pa v bližini francoskega krožka v Ismailiji; ni bilo žrtev. V Port Saidu pa so skupine mladih ljudi napadle britansko vojaško vozilo s primitivnimi bombami. Žrtev napada je bil danes v Kairu tudi kurir ameriškega poslaništva v Egiptu.

Egiptovski parlament je včeraj pozval parlamente vsega sveta «naj pričajo o grozodejstvih Angležev na področju Sueškega prekopa». Predstavnik egiptovskega zunanjega ministra je na tiskovni konferenci v Parizu izjavil, da skuša Velika Britanija povzročiti trenje med egiptovsko vlado in vojsko, da pa pri tem ne bo uspela. Kritiziral je izjavo Edena v atlantskem svetu v Rimu, da «so imeli Angleži simpatijo za egiptovsko vojsko.» Predstavnik je tudi dejal, da Egipt ni do sedaj vojaško posredoval na področju prekopa, ker se vladi ni zdel položaj še tako zelo resen. Prav tako je poudaril, da Egipt zavrača predlog glede obrambe Srednjega vzhoda. Medtem se bodo arabski voditelji še dalje posvetovali o skupni izjavi proti temu načrtu. Treba pa bo še čakati do dokončnega sklepa, ker je stališče Sirije še negotovo.

Angleška zbornica odobrila pogodbo z Japonsko

LONDON, 26. — Spodnja zbornica je nocoj s 382 glasovi proti 33 odobrila mirovno pogodbo z Japonsko.

Tozadevna razprava se je začela popoldne. Skupina 14 bevanistov je predložila resolucijo proti tozadevnemu načrtu zakona. Bivši zunanji minister Younger je načrt podprl v imenu laburistične opozicije in poudaril, da se je prav laburistična vlada pogajala za to pogodbo.

Nepreračunljiva škoda zaradi poplav v Italiji

Včeraj so s 50 stoti tritola razstrelili nasip Fossa di Polesella - Veliko število glav živine poginilo - Voda se počasi odteka

ROVIGO, 26. — Danes popoldne so v dveh presledkih razstrelili novi del nasipa kanala Fossa di Polesella. Uporabili so za to 50 stotov tritola, ki so ga namestili v 165 luknjah v nasipu. Nastala je velika odprtina, tako da se voda sedaj laže odteka.

Na vsem ozemlju od mesta, kjer je voda pri Occhiobello podrla nasip, pa do izliva Pada v morje, je namreč gosta mreža zbiralnih in odvajalnih kanalov, ki s svojimi visokimi nasipi, kateri v nekaterih krajih molijo še vedno nad vodno gladino, onemogočajo reden odtok vode, tako da nastajajo manjša ali večja umetna jezera. Tako jezero je nastalo tudi v trikotniku, ki ga tvorijo Pad, Canal Bianco in Fossa di Polesella, ta kanal je vezal Canal Bianco z reko Pad.

Na področju Roviga so danes zamašili vrzel, ki je včeraj nastala v desnem nasipu Adigetta. Danes se je voda na področju Adrie dvignila zopet za 50 centimetrov zaradi približanja novega vala, ki je nastal pri ponovnih nalivih ob gornjem teku Pada.

Sedaj, ko so večino prebivalstva izselili, nastaja nujno vprašanje, kako odstraniti vso mrhovino, ki zlasti med Baricetto in Loreo plava po vodi in ki jo voda naplavlja ob nasipiti kanalov. Prav tako je mnogo živine poginilo v hlevih.

Posamezne nasipe bodo sedaj povezali s pontoni, tako da bodo lahko dovažali krmo živini, ki so jo bili v naglici rešili na te nasipe. Pri tem sodelujejo angleški in francoski pontonirji.

Na podlagi prve približne ocenitve znaša gospodarska škoda, ki jo je utrpelo poljedelstvo v pokrajini Roviga, 20 milijard lir, voda je poplavila 107 tisoč hektarov obdelane zemlje. Škoda na napravah za namakanje znaša okoli 25 milijard. Od 59 central za odvajanje vode, ki je pronicala iz kanalov je samo 14 rešenih od poplave. Škoda znaša 14 milijard. Izboljševalna dela so utrpela 9 milijard škode.

Prav tako računajo, da so v tej pokrajini utrpele občinske in pokrajinske ceste 600 milijonov lir škode, zasebna stanovanja pa 350 milijonov. Ko se bo voda odtekla, pa je nevarnost, da se bo porušilo še več hiš, mostov in nasipov.

Do sedaj so rešili iz poplavljenih predelov 53.764 ljudi, 15.176 kosov razne opreme in 13.127 glav živine.

Stališče MLI v sindikalnem vprašanju

RIM, 26. — V nedeljo je bilo sindikalno zborovanje gibanja italijanskih delavcev, ki ga vodita poslanca Cucchi in Magnani. Po zborovanju je Valdo Magnani na kratko prikazal stališče MLI do sindikalnega položaja v Italiji. To stališče je naslednje:

1. Člani MLI bodo delali na okrepitvi UIL (Unione Italiana Lavoratori - trenutno v socialdemokratskih rokah), ker vidijo v njej možnost demokratičnega in razrednega razvoja, ki bo okrepil borbeno sposobnost delavcev za izboljšanje njihovega položaja in za obrambo demokracije in neodvisnosti dežele.

2. Ker ni nobenega nasprotja med članstvom v MLI in v CGIL, se naj člani MLI, ki so v tej sindikalni organizaciji, v njej borijo za notranjo demokracijo in za uveljavljenje sindikalne linije, ki ne bi bila podrejena ciljem, ki so tuji delavskim interesom, in končno za mednarodno solidarnost delavcev proti vsakemu imperializmu velesil.

3. V vsakem primeru se bodo člani MLI borili za enotnost akcije vseh sindikalnih organizacij v borbi za uresničenje gospodarskih in socialnih zahtev delavcev.

Mednarodna konferenca za izseljevanje

BRUSELJ, 26. — Predstavniki triindvajsetih držav so se danes sestali v belgijski prestolnici, da bi poskušali ustanoviti novo organizacijo za izseljevanje. Pobudo za konferenco so dale ZDA: ameriški delegat Warren je predložil načrt, ki predvideva v letu 1952 izselitev 115 tisoč Evropejcev v prekomorske dežele. V tem številu bi bilo 55.000 Nemcev, 35.000 Italijanov, 15.000 Avstrijcev, 6.000 Holandcev in 4.000 Grkov in Portugalcev.

DANES V BEOGRADU KONGRES Mednarodne zveze org. bivših bojevnikov

Maršal Tito je sprejel predsednika zveze - Navodila CK KPJ za nova pota socialistične preobrazbe vasi

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 26. - Predsednik jugoslovanske vlade maršal Tito je danes sprejel predsednika Mednarodne zveze organizacij bivših bojevnikov «FIDAC», Alberta Morela in glavnega tajnika zveze Elliota Newcomba, ki sta prišla v Beograd, da se udeležita glavne skupščine zveze. Razgovarjal se je z njima eno uro.

Izvršilni odbor Mednarodne zveze organizacij bivših bojevnikov, katerega glavna skupščina se začne v Beogradu 27. novembra, je imel včeraj sejo. Odobril je poročilo o delu zveze v preteklem letu, ki ga je podal predsednik Albert Morel, in poročilo o finančnem delovanju zveze, ki ga je podal Robert Parmelan.

Izvršilni odbor je dalje odobril sprejem v zvezo šest novih članov, ki ga mora še potrditi glavna skupščina. Novi člani so Mednarodna zveza bivših vojnih ujetnikov iz druge svetovne vojne, dveh organizacij iz Kanade, ena iz Danske, ena iz Izraela in Zveza borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije. Jugoslovanska Zveza vojaških vojnih invalidov je ena od ustanoviteljic zveze in njena članica od začetka.

Priprave za glavno skupščino se zaključujejo. Do sedaj so že prišli predstavniki iz ZDA, Francije, Finske, Belgije in Italije; danes se pričakuje prihod ostalih udeležencev.

BEOGRAD, 26. — Že dosedanji rezultati jugoslovanske gospodarske politike so vidni v splošnem padanju cen kmečkih proizvodov, v rapidnem padanju denarnega obtoka in v odgovarjajočem povečanju vrednosti denarja ter končno v obstoju vedno manjših možnosti špekulacije s kmečkimi proizvodi. Vse to omogoča, da kmečko zadružništvo že do kraja tega leta lahko izkoristi zato, da ipremeni svojo določeno stagnacijo z novim poletom.

CK KPJ je izdal navodila partijskim organizacijam in vodstvom o nadaljnjih poteh socialistične preobrazbe vasi, zlasti v zvezi z novimi ukrepi v gospodarstvu. CK ugotavlja, da pomenijo novi gospodarski ukrepi pogoj za postopni prehod od administrativnega, v bistvu birokratskega načina gospodarjenja k višjemu tipu socialističnega načrtnega gospodarstva, v katerem delavski sveti in zadružne organizacije dejansko upravljajo splošno ljudsko lastnino.

V tem okviru predvidevajo navodila CK KPJ predvsem sprostitev od vseh vplivov sovjetskega kolhoznega sistema ki so zaviral nadaljnji razvoj zadrug, in takšno postopno reorganizacijo kmečkih delavnih zadrug, da se od plačevanja v naravi preide k plačevanju zadružnikov v denarju, in to v obliki mesečnih akontacij na celoletni zaslužek, tako da bo zadružnik lahko sprotj razpolagal z denarjem.

Navodila predvidevajo nadalje reorganizacijo pasivnih zadrug, ki se naj orientirajo predvsem na take vrste dela, ki so v danih pogojih, predvsem na danem zemljišču, rentabilna. Ne sme se dovoliti registracija nobene nove delovne zadruge, če niso podani pogoji za rentabilno široko zadružno proizvodnjo in če predlagana oblika zadruge ni gospodarsko upravičena.

Nadalje predvidevajo navodila postopno razširjenje zadrug splošnega tipa z uvajanjem zadružnih drevesnic, strojnih postaj, zadružnih farm, vinskih kleti, raznih zadružnih industrijskih in obrtnih delavnic itd. Vse zadruge morajo poslovati po načelu rentabilnosti in se morajo rešiti vse odvišne birokracije.

Obenem predvidevajo navodila poostreno borbo proti ostankom vaških bogatašev, zlasti s povečanjem progresivnosti obdavčenja za vsako posest, ki ima več kot 10 hektarjev orne zemlje; v zelo plodovitih predelih je ta meja lahko tudi nižja, pač po konkretnih pogojih, v katerih začnejo rasti vaški bogataši. Obenem je treba zaostriti kazni proti ilegalnemu kupovanju, prodajanju, deležtvam in nasledovanju zemljišč, zlasti kadar taka zemlja zahaja v roke vaških bogatašev ali drugih špekulantskih elementov.

R. R.

Med drugimi udeleženci glavne skupščine Mednarodne zveze organizacij bivših bojevnikov «FIDAC» je prišel v Beograd tudi glavni tajnik zveze Eliot Newcomb. Na postaji ga je čakal generalni poročnik Miloje Milojevič, predsednik Zveze vojnih invalidov Jugoslavije (na sliki levo od Newcomba).

Skozi sito in rešeto

Kaj je res

*Ker smo urednikom pri «Il Lavo

TRŽAŠKI DNEVNIK

KOLEDAR
OBJAVE - MALI OGLASI

Danes, torek 27. novembra
Virgilij, Vedrana
Sonce vzide ob 7.10, zatone ob 16.25. Dolžina dneva 9.06. Luna vzide ob 5.25, zatone ob 14.53.
Jutri, sreda 28. novembra
Gregor, Lelija

S SEJE NABREŽINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Protest proti šovinizmu tržaškega župana ki samovoljno govori v imenu vsega prebivalstva

Včeraj je bila v Nabrežini seja občinskega sveta. Župan je podal v začetku kratko poročilo o delovanju odbora za pomoč poplavljencem. Dejal je, da je imela nabiralna akcija precejšen uspeh in da se bo nabiranje končalo v sredo. Že v četrtek bodo nabrano blago in denar neposredno izročili kaki občini s poplavljenega področja. Občina in mnogi občani so se v začetku obvezali, da bodo sprejeli določeno število otrok poplavljencev. Iz Italije pa so javili, da bodo vse otroke sprejeli v svoje zavode, zato stvar ne prihaja v poštev. Zato pa bo občina za denar, ki ga je namenila za omenjene otroke, nakupila odeje in drugo blago.

Nato se je pričela diskusija o zimskih delih in o javnih delih na splošno. Prvi se je oglasil odbornik Trčon iz Mavhinj, ki je dejal, da bi bilo dobro odstraniti nevaren ovinek pri Grudnovi hiši v Mavhinjah, za kar bi posestnik Gruden odstopil kos zemljišča. Njegov predlog bodo pri zimskih delih upoštevali.

Svetovalec italijanske skupine Bandini je nato kritiziral odbor, češ da ni poskrbel za izvedbo javnih del, za katera je bil že sprejet sklep na prejšnjih občinskih sejah. Navedel je podrtijo občinske hiše v bližini županstva, ambulanto in pošto v Devinu, sesljansko pokopališče, nabrežinsko šolo in neko ljudsko hišo v Štivanu. Vse to je bilo v načrtu, pa ni bilo zgrajeno. Pri tem je Bandini celo primerjal nabrežinsko občino z zgoniško, češ da so tam mnogo več zgradili.

Kmalu pa se je pokazalo, kam pravzaprav pes taco moli. Omenjena dela res niso bila izvršena, toda le zato, ker ni bilo zanje kreditov; oziroma, ker jih pristojni tehnični urad v Trstu zavira. Glavno krivda za zastoj teh del je torej treba iskati pri višjih torej «italianissimih» foramih v Trstu, ki bi bili najbrž mnogo bolj zadovoljni, če bi lahko v Nabrežini imela občinsko upravo v rokah skupina «Torre». Seveda je Bandinijeva kritika imela na zunaj videz, da ji je glavna skrb občinski blagor.

Odborniki so pojasnili, da ni bilo za sesljansko pokopališče denarja, da je za ambulanto v Devinu napravil načrt neki tržaški arhitekt in da načrta niso odobrili. Za devinsko pošto so dali premalo kreditov in vedno obljubljajo, da poidejo dela na dražbo. Tudi za nabrežinsko šolo tehnični urad še ni potrdil načrtov. Odbor lahko samo zagotovi, da se v teku 15 dni začnejo skromna zimska dela, vse ostalo pa je odvisno od «gospodov» iz Trsta.

Nato so predlagali, naj bi zato občinski svet proti vsem tem oviram tehničnega urada v Trstu (Genio Civile) sprejel protest. Prav tu se je Bandini razkrinkal. Dejal je, naj protestira odbor, ne pa celotni svet, češ da je to odborova stvar in da on še ne ve, ali je zastoju del kriv odbor ali tehnični urad v Trstu. To se pravi, da njegova skupina pač noče protestirati proti omenjenemu uradu. Čudno je le, da ni občinski svet kljub temu sprejel protesta, s čimer je pač naredil uslugo le Bandinijevi skupini.

Ker je v diskusiji odbornik Vizintin Ado odgovarjal Bandiniju v italijanščini in ni tega prevedel v slovenščino, je «večni protestant» kominformovske skupine upravičeno dejal, da ni prav, da se diskusija na prevaja tudi v slovenščino. Po tej diskusiji so odobrili prodajo dveh zemljišč za zidanje hiš Zigonu Antonu in Savliju Viktorju.

Končno so po poročilu o položaju v kamnolomu Gorlato razpravljali o najmenimi, ki naj bi jo to podjetje plačevalo občini. Podjetje naj bi plačevalo 150.000 lir stalne najemnine in še 6 odst. prispevka od kamna, ki ga izvažajo, če je daljši od 2 metrov.

Stalna najemnina in omenjeni prispevek bi znašala na leto skupno približno 600,000 lir. Podjetje ima na leto okoli 3 in pol milijona kosmatega dobička in nalomi okrog 200 kub. m kamenja, katerega povrečna cena je 36.000 lir.

Po diskusiji o kamnolomih je občinski svet izglasoval resolucijo, v kateri je protestiral proti trditvi tržaškega župana Bartolija, ki je v brzojavki sovjetskemu delegatu Maliku dejal, da hoče vse prebivalstvo Tržaškega ozemlja biti priključeno Italiji. Tržaški župan si pač usoja govoriti v imenu prebivalstva vsega Tržaškega ozemlja, ki v večini noče ničesar slišati o priključitvi k Italiji, kar dokazuje tudi protest nabrežinskega občinskega sveta.

Trst za poplavljence

Včeraj je župan sprejel skupino žen, ki so mu izročile vsoto 127.000 lir v prid poplavljencev. Vsota je bila nabrana na neki družabni prireditvi.

Župan in vsi občinski odborniki so prispevali svojo dnevno plačo za poplavljence, kar je zneslo skupaj 20.666 lir. Pred dnevi je odbor za nabiranje prostovoljnih prispevkov prejel tudi vsoto 100.000 lir, ki jo je prispeval dr. Nino Zannini. S pomočjo časopisov je bila nabrana vsota 59.500 lir, medtem ko je tržaški odbor za zdravljenje s streptomicinom poslal v Padovo 1000 stekleničic po 1 gr v pomoč poplavljencem.

Iz Milj so odposlali pošiljko 26 postelj ter oblačil v Padovo, odkoder bodo stvari razdelili poplavljencev. Verjetno bodo te stvari poslane poplavljencem iz Roviga.

* * *

Policija, ki je v stalni radijski zvezi s Trstom, je popoldne izdala poročilo iz katerega sledi, da se stanje v poplavljenih krajih izboljšuje. Policijske patrulje delujejo v Castelnuovo, Pincara, Frassinella in Occhiobello. Včeraj so policijski tovorniki preselili v zaledje preko 200 ljudi s prtljago. Policijski agenti so v bližini Pincara potegnili iz vode tudi trupli dveh utopljencev.

NAČRT ZA IZBOLJŠANJE tržaškega cestnega omrežja

Popravljene in obnovljene mnoge važne ulice Nov most čez kanal januarja odprt za promet

Dela v zvezi z izboljšanjem vodne in plinske napeljave po tržaških ulicah so skoraj zaključena. Ulice in ceste, ki so bile prav zaradi teh popravljalnih del razkopane in neprehodne, so ponovno odprte za promet. Če bi ne bile še sedaj v tako slabem stanju, bi človek že pozabil, da je bilo naše mesto še pred kratkim, kot bi bilo bombardirano. Tako pa ga neštete luknje v asfaltu, razbiti pločniki, slabo postavljeni cestni kamni in plošče stalno spominjajo na nedavno razdejanje ter ga še bolj silijo, da se vprašuje: kdaj bodo poskrbeli, da bodo ceste in ulice tudi temeljito popravljene?

Nov načrt o javnih delih, ki ga je izdelal tehnični občinski urad, predvideva tudi rešitev tega vprašanja; sicer dvomimo, da bi bila v njem vključena vsa popravljalna dela, saj verno, koliko je še prav posebno v predmestju ulic, ki bi bile potrebne čim prejšnjega popravila, vendar upamo, da se bo občina spomnila kar največjega števila razbitih in težko prehodnih mestnih in predmestnih ulic.

Predvsem je razvidno iz načrta, da bodo popravljene in prenovljene tiste ulice, po katerih bo usmerjen promet novih filobusov št. 5 in št. 11. Do sedaj so na teh progah vozili tramvaji; ker je pa vodstvo ACEGAT sprevidelo, da bi bil filobus mnogo bolj primeren, bodo že v kratkem, verjetno do konca decembra, končali vsa pripravljalna dela ter uvedla novi filobusni progi št. 5 in 11. Prav iz istih razlogov bodo že v kratkem spremenili tudi progi št. 1 in 10 v filobusni progi, ki bosta bolje služili svojemu namenu. Seveda bodo morale biti tudi ulice, po katerih sta ti dve progi vodili, v čim krajšem času preurejene in obnovljene. Ta načrt sicer še ne bo v tako kratkem času izvršen, vendar pa se že v zvezi s tem predvidevajo nove spremembe Goldonijevega trga, o čemer smo pa v našem časopisu že pisali.

Tehnični občinski urad, ki je omenjeni načrt v zvezi z izboljšanjem tržaških ulic in tržaškega prometa izdelal, je sklenil posvetiti vso pažnjo tudi vprašanju zgraditve novih ulic v vseh tistih okrajih, kjer so v zadnjem času zrastli večji stanovanjski bloki.

Dva načrta sta v teh dneh že v delu in sicer načrt za tlakovanje Ul. Udine in to prav do križišča Ul. Commerciale pa vse do Ul. Tor San Piero ter načrt za izboljšanje ulic, ki mejijo na novi most čez kanal. Za prvi načrt bo potrebna vsota 6 milijonov lir, za izvedbo drugega pa vsota 7 milijonov lir. Tlakovanje Ul. Udine ne bo koristilo samo novi filobusni progi št 5, temveč tudi prometu vseh ostalih avtobusov, ki vozijo po Ul. Udine v razne okoliške vasi.

Novi most čez kanal bo služil za tramvaje in avtomobile, medtem ko bo ostal del ob morju na razpolago samo pešcem. Ker bodo za uresničitev drugega načrta potrebovali vsaj 40 delovnih dni, predvidevajo, da bo most dokončno odprt prometu v drugi polovici januarja.

Z vsoto 38 milijonov lir bodo v kratkem obnovljene in preurejene tudi naslednje ulice: Torrebianca, Valdirivo, Corso Garibaldi, Garibaldijev trg; Drevored D'Annunzio in Drevored Miramare. Popravilo omenjenih cest bo prav gotovo pripomoglo k odpravi prometnih težkoč na glavnih tržaških ulicah, ki so s prometom preobremenjene.

Drug važen načrt, ki je že v izdelavi, je načrt podaljšanja ceste, ki vodi v Rocol in po kateri bo že v kratkem vozil filobus št. 11. Gre za to, da se podaljša omenjena cesta za približno devetsto metrov; za kar bo občina porabila okrog 26 milijonov lir. Novi del ceste bo seveda oskrbljen tudi z vodo, plinsko in električno napeljavo, kar bo pripomoglo, da se bo tudi v tem delu predmestja gradnja novih hiš še bolj razvila. Gradnjo novih hiš bo prav gotovo pospešil tudi načrt razširitve in izboljšanja ceste za Furlanijo in to od železničarskih hiš pa do Ul. Salita Madonna di Gretta.

Načrt, ki pa še ni bil odobren in za katerega izvedbo bi bila potrebna vsota 100 milijonov lir, je načrt izboljšanja cestnega obrežja v bližini Scalo legnami. Gre za vprašanje kanalizacije, nove plinske napeljave, razsvetljave ulic ter za zgradnjo dveh vodnjakov, ki bodo služili prav tamkajšnjim lesnim skladiščem.

Vsekakor ogromen načrt, katerega izvedba bo izboljšala sedanje stanje tržaških ulic ter tržaškega prometa. Žal nam je le, da se še vedno premalo govori o vseh tistih ulicah v predmestju, ki še vedno čakajo, da bi jih vsaj nekoliko popravili ter uredili, da bi bile kolikor toliko varne in prehodne tudi ob slabem vremenu.

Padec policijskega motociklista

Nekaj čez poldne so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 31-letnega policijskega agenta Mariną Zorzuta iz Ul. del Friuli 212, katerega so morali zaradi ran na desni strani glave sprejeti na I. kirurškem oddelku. Agent, ki je zaposlen pri motociklistični sekciji policije, je v bližini Tovarne strojev pri Sv. Andreju iz neznanih vzrokov zletel z motorja in se potolkel. Sam se ničesar ne spominja, kako in zakaj je prišlo do nesreče. Če bo šlo vse v redu, bo ponesrečeni agent nastopil službo šele po 10 ali 15 dneh zdravljenja.

Preklic tožbe proti „Italia socialista"

S preklicem se je zaključila v teh dneh tožba, ki jo je vložil tov. Bortolo Petronio proti vodstvu glasila socialistične stranke Julijske Benečije «Italia Socialista».

Tov. Petronio je tožbo ustavil potem, ko je vodstvo «Italia Socialista» podpisalo ter objavilo sledečo izjavo ter se obvezalo, da plača sodne stroške:

IZJAVA

«Ko smo v našem glasilu z dne 25. avgusta t. l. objavili izvleček nekega članka, objavljenega v reviji «Comunista», smo imenovali pisca omenjenega članka g. Bortola Petronia špijona. Izjavljamo, da smo ta vzdevek napisali kar tako, zaradi političnega nasprotstva v zvezi z nekaterimi opombami o julijskih socialistih, objavljenimi v članku g. Petronia ter nismo imeli namena žaliti, ali obrekovati, kar je razvidno iz tega, da se izraz ni nanašal na nič konkretnega.

Ker je bil tako incident razčiščen je g. Petronio pristal na preklic tožbe, ki jo je predložil tukajšnjim sodnim oblastem proti našemu odgovornemu uredniku».

DRUGO PREDAVANJE NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Dr. F. Šijanec: Renesansa in barok na Slovenskem

Narodna in študijska knjižnica je imela snoči svoje drugo predavanje iz umetnostno-zgodovinskega cikla. Univerzitetni prof. iz Ljubljane, dr. Fran Šijanec je govoril o renesansi in baroku na Slovenskem. Vpliv alpskih dežel je v renesančni dobi močnejši kot vpliv italijanskih mojstrov, sicer pa na splošno renesansa ni pustila globljih sledov v slovenski umetnosti, čemur je v glavnem vzrok protestantizem, ki že zaradi svoje verske asketike ni imel toliko smisla za umetnost. V baročni dobi je čutiti vpliv severa kot južnih dežel in čeprav je baročna umetnost nekako splošna, predstavlja s svojimi umetninami, zlasti v arhitekturi prava visoko kvalitetna dela. V slikarstvu baročne dobe posebno izstopajo slikarji Mancinger, Jelovšek in zlasti slikar Bregant, ki se s svojimi umetninami uvršča med velike svetovne mojstre tedanje dobe in čigar umetnine pomenijo že prve začetke realizma.

Dr. Fran Šijanec je svoje predavanje tolmačil z mnogimi diapozitivi med katerimi smo videli umetnine slavnega kiparja Robe, biserne baročne arhitekture, kot je pročelje uršulinske cerkve v Ljubljani, portal ljubljanskega semenišča posnetke Bregantovih slik z znanimi portreti Coddele, realistično sliko «Ptičarja» itd.

Tudi to predavanje je privabilo v prostore Prosvetne zveze mnogo poslušalcev, ki so z zanimanjem sledili znanstvenemu tolmačenju prof. Šijanca in ga za njegova izvajanja tudi toplo nagradili.

Nova svetoivanska šola pod streho

Veliko novo šolo, ki jo grade pri Sv. Ivanu, so prejšnji teden pokrili. Ob tej priliki je bila tudi majhna slovesnost, na kateri je bilo rečeno, da bo šola že spomladi dovršena in bo služila vsem osnovnošolskim otrokom svetoivanskega okoliša, slovenskim in italijanskim.

Graditev nove šole je resnično potrebna, ker stara šola pri cerkvi ter italijanska «Fabio Filzi» ne zadostujeta za veliko število osnovnošolskih otrok, ki prebivajo v tem šolskem okolišu. Zaradi tega so zadnja leta imeli tudi okrnjen pouk, kar je prav gotovo na škodo učnih uspehov. Poleg tega so v šolo pri Sv. Ivanu letos namestili družine brez strehe, kar je položaj še poslabšalo.

Z novo šolo pa bodo dobili Svetoivančani primerno šolsko poslopje, ki bo zadostovalo za številne otroke. Sv. Ivan se je v zadnjih letih silno razvil. Stevilni stanovanjski bloki, ki rastejo v tem predelu mesta, so sprejeli vase mnogo družin in prav zato je bila graditev nove osnovne šole nujna. Tako torej upamo, da bodo drugo leto imeli svetoivanski osnovnošolski otroci reden pouk v modernih, zdravih, zračnih in sončnih prostorih dovolj velikega šolskega poslopja.

Ustanovitev „Združenja tržoških brezdomcev"

Pred dnevi je bilo v Trstu ustanovljeno «Združenje tržaških brezdomcev», katerega naloga bo braniti in ščititi interese tistega tržaškega prebivalstva, ki je šest let po končani vojni še vedno brez stanovanja. Da je bila ustanovitev tega združenja res potrebna in važna, je bilo čutiti že iz diskusij in pogovorov navzočih Tržačanov, ki so se ustanovne seje udeležili. Na tej seji so si navzoči izvolili tudi svoj odbor, ki bo imel nalogo posredovati pri odgovornih činiteljih za rešitev perečih stanovanjskih problemov ter ščititi interese svojih članov.

Zalostno je dejstvo, da so hoteli izrabiti tržaški kominformisti tudi ustanovitev tega združenja v svoje podle špekulantske namene. Nekaj kominformistov je namreč prišlo na omenjeno ustanovno sejo z namenom, da bi onemogočili delo predsedstvu ter na ta način sejo sploh prekinili. Poizkus jim je, zaradi odločnega nastopa navzočih, popolnoma izpodletel.

Za boljše delovanje bolnice pri Sv. Ivanu

Člani pokrajinskega zastopstva (Deputazione provinciale) so imeli v novembru več sestankov, na katerih so obravnavali vprašanja v zvezi z delovanjem ustanov, za katere pokrajinsko zastopstvo odgovarja, in sicer vprašanje poslovanja pokrajinske psihiatrične bolnišnice, bolnišnice za kronične bolnike, sanatorija za živčne bolezni ter še drugih socialnih ustanov.

Zelo natančno so obravnavali prav vprašanje izboljšanja delovanja bolnišnic in sanatorija pri Sv. Ivanu. Poleg drugih manjših vprašanj, kot na primer sprejem novih delovnih moči in vprašanje cene dnevne oskrbe, so sklenili izvesti načrt zgradje novih poslopij, ki bodo pripomogla, da bi bolnišnica pri Sv. Ivanu res odgovarjala današnjim prilikam in razmeram. Tako so določili, naj bi bili zgrajeni novi prostori za osebje, ki nadzoruje bolnike in ki je v omenjenih oddelkih tudi uslužbeno. Razen tega so v teku že pogajanja z vodstvom glavne bolnišnice, da bi bil v Trstu ustanovljen oddelek za psihokirurgijo.

Otrok pod avto

Ker je 34-letnj Egidio Coslovi iz Ul. Perarolo 20, ki je bil za volanom angleškega avtomobila «Standart», opazil na semaforu v Ul. Ghega zeleno luč, kar pomeni prosto pot, je zavil z vozilom na Trg Dalmazia. Imel pa je smolo, kajti prav v tistem trenutku mu je tik pred vozilom stekel čez mesto 7-letni Luigi Giacomini iz Ul. Valdirivo 15, ki seveda ni dosegel druge strani ceste. Avto ga je namreč oplazil in podrl na tla. Z istim avtom so ga odpeljali na postajo Rdečega križa za prvo pomoč na Trg Vittorio Veneto, kjer je službujoči zdravnik odredil, da fanta z rešilnim avtom odpeljejo v bolnico. Tu pa so mu samo izprali in obvezali globoko rano na desnem licu ter ga poslali domov.

PROSVETNO DRUSTVO «VOJKA ŠMUC»
priredi danes 27. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih v Ul. R. Manna 29
tradicionalno spominsko svečanost
ob 7. obletnici junaške smrti
VOJKE ŠMUC
Sodeluje pevsko društvo «Tržaški zvon» in sopranistka ROZICA KOZEM.
Člani in prijatelji so vabljeni k številni udeležbi!
ODBOR P. D. «VOJKA ŠMUC»

Carlo Carra v «Skorpijonu»

Danes ob 16. uri bo v galeriji «Skorpijonu» otvoritev razstave slikarja Carla Carra. Umetnik razstavlja okrog 30 novejših litografij in del iz preteklih let. Prvič v Trstu pripravlja slikar Carra samostojno osebno razstavo, ker je do sedaj le sodeloval v kolektivnih.

Izplačevanje podpor iz sklada za zimsko pomoč

Predsednik upravnega odbora Sklada za zimsko pomoč obvešča, da bodo pričeli uradi Zavoda za socialno skrbstvo INPS izplačevati prve podpore v znesku 5000 lir za osebo že 17. decembra. Izplačevanje se bo nato nadaljevalo vse do 22. decembra.

Podporo lahko prejmejo vsi brezposelni delavci, ki so bili dne 22. oktobra redno vpisani v seznam brezposelnih na Uradu za delo, ki so še vedno brez dela ter ne prejemajo nobene podpore za brezposelne.

Zimovanje v Martuljku

Zveza antifašistične mladine organizira letos zimovanje na Gorenjskem in sicer v Martuljku pri Kranjski gori. Udeleženci zimovanja bodo stanovali v udobnem domu «Staneta Rozmana», kjer bodo poleg vse oskrbe, imeli na razpolago tudi zabavne prostore in plesno dvorano.

V okolici Martuljka so primerna smučišča, vendar bodo smučarji lahko smučali tudi v Kranjski gori (3 km od Martuljka - 10 minut vožnje z vlakom) ali pa v Planici. Vsi smučarji se bodo lahko vpisali v smučarski tečaj, ki bo posebej za začetnike in posebej za tiste, ki že obvladajo smuško tehniko.

Udeleženci zimovanja bodo odpotovali v Martuljk z vlakom in sicer 26. decembra t. l., v Trst pa se bodo vrnili 3. januarja 1952.

Prijave za zimovanje sprejema mestni odbor ZAM v Ul. Machiavelli 13 - II., kjer dobite tudi vse nadaljnje informacije. Vpisovanje bo zaključeno nepreklicno 12. decembra.

RITMIČNA ŠOLA

V ponedeljek 26. nov. se je pričelo vpisovanje v ritmično šolo ki bo imela tečaje za otroke v dopoldanskih in popoldanskih urah, za odrasle pa v večernih urah. Ura pouka bo določena pri vpisovanju.

GLASBENA MATICA V TRSTU
PRIREDI V PETEK 30. NOVEMBRA 1951 OB 21. URI V AVDITORIJU
KONCERT OPERNE GLASBE
Sodelujejo:
VILMA BUKOVEC, sopran — ELZA KARLOVAC, mezzosopran — MIRO BRAJNIK, tenor
Pri klavirju dr. GOJMIR DEMSAR
Na sporedu so dela: Čajkovskega, Rimski-Korsakova, Musorgskega, Hatzeja, Svare, Verdija, Puccinija, Giordana, Masseneta, Saint-Saensa.
Vabila dobite v Ul. sv. Frančiška 20 (pritličje) od srede 28. t. m. dalje od 11.—13. in od 14.—19. ure dnevno.

SINDIKALNE VESTI

Člani vodstva ERS mešane stroke so vse dneve na razpolago članom za razna pojasnila od 16. do 20. ure na sedežu, Ul. Machiavelli 13/II.

PROSVETNA DRUŠTVA

Odbor prosvetnega društva v Skednju poziva vse svoje člane, da se zglasijo na sedežu v Skednju za obnovo članskih izkaznic. Vsak naj prinese s seboj sedanjo izkaznico. Izkaznice se bodo obnavljale vsak dan od 18. do 21. ure.

Prosvetno društvo «Slavko Skamperle» javlja, da bo danes ob 20.30 redna pevska vaja. Priporočamo točnost!

V sredo redna odborova seja.

Pevski zbor Prosvetnega društva «Ivan Cankar» bo imel danes ob 20 v Ul. sv. Vida pevsko vajo. Ker bo nastop pevskega društva že prihodjo nedeljo, opozarjamo vse pevce, da se današnje vaje točno udeleže.

ZVEZA PROSVETNIH DELAVCEV

Predsednik Zveze prosvetnih delavcev sklicuje za četrtek ob 18. uri na sedežu izredno sejo. Seja je za vse odbornike obvezna.

MIKLAVŽEVANJE DRUSTEV I. OKRAJA

Prosvetna društva «S. Jenkon», «F. Matjašič», «S. Gregorčič» in pevsko društvo «Tržaški zvon» vabijo svoje člane in prijatelje na miklavževanje, ki bo v soboto 1. decembra t. l. ob 21. uri v društvenih prostorih, Ul. Ruggero Manna 29.

Miklavževa darila oddajte vratarju v Ul. R. Manna 29.

Cisti prebitek je namenjen skladu za novoletno jelko.

ODBOR ZA NOVOLETNO JELKO I. OKRAJ

Odbor za novoletno jelko za I. okraj javlja, da se je pričelo vpisovanje otrok, starih od 3. do 12. let za obdaritev. Vpisovanje je vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 18., v nedeljah pa od 10. do 12. v Ul. R. Manna 29.

«NOVOLETNA JELKA»

Seja odbora za novoletno jelko za IV. okraj bo danes ob 20. v običajnih prostorih.

Lutkovna predstava

Danes 27. t. m. ob 17. uri bo na sedežu OF v Skednju lutkovna predstava.

Lutkovna predstava pri «Gregoriju»

V petek, dne 30. t. m. ob 17. uri bo tov. Maršič prišel k nam in nas v dvorani pri «Gregoriju» zabaval z lutkami. Vodja lutkovnega gledališča nam je zagotovil, da nas bo z novim programom veselo presenetil.

Zaradi tega priditę vsi in pripeljite še vaše znance!

Pionirska organizacija III. okraja

IZLETI PDT

PDT priredi dvodnevni izlet v Kamniško Bistrico 8. in 9. decembra. Izlet je samo za člane.

8. in 9. decembra bo tudi enoinpoldnevni izlet na Nanos. Prenočevanje v Vojkovi koči.

Vpisovanje do vključno 28. novembra v Ul. Machiavelli 13.

IZLET II. OKRAJA

Okrajni odbor II. okraja javlja, da je bil izlet v Skocijansko jamo, ki bi moral biti 2. decembra, iz tehničnih razlogov preložen na 9. december. Zato se tudi vpisovanje podaljša do sobote 1. decembra. Pogoji ostanejo isti in vpisovanje je na istih mestih kot doslej.

IZLET IV. OKRAJA

IV. okraj OF Skedenj priredi dvodnevni izlet v Kanal, Sv. Lucijo in Tolmin 8. in 9. decembra. Vpisovanje na sedežu v Skednju in pri tov. Pregarcu na Kolonkovcu vsak dan od 17. do 21. ure do vključno 28. novembra.

Pregled plemenskih bikov

Obveščamo prizadete živinorejce, da bo prve dni prihodnjega decembra jesenski pregled za potrditev plemenskih bikov.

Pregledali bodo vse bikce, za katere v kratkem poteče rok letne ali polletne potrditve, in bikce, ki so se rodili med oktobrom 1950 in januarjem 1951.

Za bike, ki so bili že potrjeni, in za bikce selekcioniranih krav ni potrebna nikaka prijava, ker bodo za stvar poskrbeli uradno. Vse ostale bikce je treba prijaviti v teku tega meseca pri komisiji za potrjevanje plemenskih bikov v Ulici Ghega št. 6, I, telefon 86-73.

Če ne bi mogli kakega bikca pregledati, ker bi ga gospodar ne prijavil, bo to veljalo, kot da bi ga hotel prikriti. Lastniki takih bikcev bodo kaznovani po zakonu.

PROSVETNI KROŽEK OPCINE
priredi v četrtek dne 29. t. m. ob 20.30 v kinodvorani na Opčinah
KONCERT
Sodelujejo solisti iz ljubljanske opere:
VILMA BUKOVČEVA
ELZA KARLOVČEVA in
MIRO BRAJNIK
ter KOMORNI ZBOR.
Predprodaja vstopnic v pekarni Čok.

Gledališče Verdi

Danes zvečer ob 20.30 bo tretja predstava Puccinijeve oper «Turandot» z istimi pevci kot na prejšnjih predstavah. Predstava velja: parterni sedeži in lože za abonente «B», sedeži na balkonu in galeriji pa za abonente «C».

Jutri zjutraj se prične pri gledališki blagajni prodaja vstopnic za prvo predstavo Rossinijeve opere «Seviljski brivec», ki bo v četrtek ob 20.30. Predstava velja za abonente «A» in «B».

Opero bo dirigiral Antonino Votto, peli pa bodo Tito Gobbi, Tilly Lucia, Luigi Infantino, Fernando Corona, Andrea Mongelli, Aurora Cattelani.

Zbor je naštudiral g. Fanfani, režijo je vodil Livio Luzzatto.

STRELSKE VAJE AMERIŠKIH CET V TRSTU

Danes 27. novembra, bo imel 351. pehotni polk ameriške posadke v Trstu na pomorskem strelišču TRUST-a na sesljanski obali od 7.00 do 18.00 ure protiletalske strelske vaje in strelske vaje proti ciljem na morju s puškami 75 mm.

Pristaniški kapetan javlja, da je za plovbo nevarno področje označeno z bojama «A» in «B», v razdalji 5.3 in 5,5 milj od sesljanskega svetilnika z rdečo lučjo.

Mel vajami je prepovedan vstop in postanek na področju, ki je označeno z navedenima bojama in na strelišču na sesljanski obali vzhodno od kopališča.

Za polet letal nevarna višina je 3500 metrov.

Koncert policijske godbe

Godba civilne policije priredi v sredo 28. novembra ob 20.30 koncert ljudske glasbe, ki bo v Avditoriju ZVU v Ulici del Teatro Romano 2. Na sporedu so skladbe Rossinija, Leoncavalla, Schuberta, Wagnerja, Claudia, Verdija in drugih skladateljev.

ZA PROMET ZAPRTA CESTA

Od 28. nov. dalje bo zaprta za promet cesta, ki združuje lonjersko in bazoviško od štev. 168 do 1563.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 25. in 26. novembra 1951 se je v Trstu rodilo 9 otrok (1 mrtvorojen), umrlo je 12 oseb, poroki pa sta bili 2.

Cerkvene poroke: risar Giuseppe Riolo in bolničarka Maria Danelon, težak Giuseppe Vovk in kuharica Eufemia Čolautto.

Umrli so: 85-letna Domenica Ivanow por. Locatelli, 75-letna Ivana Klun vd. Kendik, 32-letna Renata Paoletti por. Filiputti, 68-letna Anna Mamola por. Bevilacqua, 11-letni Romano Braccini, 44-letni Giuseppe Lucchesi, 53-letna Lucia Cimprin por. Prasel, 65-letna Maria Antonia Colspinto vd. Montuori, 70-letni Francesco Godnig, 71-letni Ugo Quarantotto, 65-letna Amelia Rocco por. Robba, 75-letna Carolina Knieibeis vd. Doberlet.

ADEX IZLETI
DVODNEVNI IZLETI 15. in 16. decembra v
BUZET ROVINJ
16. decembra v
TOMAJ IN RENČE
Vpisovanje do 1. decembra pri «Adria-Express», Ul. Fabio Severo 5 - tel. 29-243.
IZLETI Z VLAKOM za BOŽIČ (4 dnevni) in za NOVO LETO (3 dnevni) na
BLED
Vpisovanje od 26. novembra dalje.

Z GORIŠKEGA

Beneško ljudstvo ne cení takih «zaslug»

V preteklih dneh je bil premeščen iz Vidma v Rim na ministrstvo dr. Camillo Tamburlini, šolski skrbnik za videmsko pokrajino. O odhodu tega gospoda sploh ne bi pisali in bi šel mimo nas kot mnogo drugih navadnih dogodkov, ce ne bi imel posebnih «zaslug» za poitalijančevanje beneških Slovencev in Slovencev v Kanalski dolini, ki spadajo tudi v šolskih zadevah pod Videm.

Tamburlini je namreč dal takoj po maju 1945 zapreti one slovenske šole v beneških vaseh, ki so jih tam ustanovili slovenski partizani. Skrbel je za šolstvo, saj je dvignil število italijanskih šol v Benečiji na čez 90 z več kot 5000 slovenskimi učenci. Odprl je tudi mnogo otroških vrtcev, ki jih je bilo prej malo, ki pa jih sedaj obiskuje 900 slovenskih otrok. Vse to bi bile resnične zasluge, če bi gospod Tamburlini to počenjal kje v Kalabriji, kjer je še mnogo analfabetov in kjer so prebivalci Italijani. V Beneški Sloveniji pa je pomenilo njegovo delo le še hujše raznarodovanje beneških Slovencev in je našemu ljudstvu v Benečiji le v škodo.

Poleg novih osnovnih šol je hotel Tamburlini odpreti še strokovno šolo v Šentpetru Slovenov, da bi še v tej šoli raznarodovali Slovence. Zaradi pomanjkanja kreditov mu to ni uspelo.

Gospod Tamburlini je v svoji vnemi pozabil le eno stvar, ki bi morala biti resničnemu pedagogu vedno pri srcu in pred očmi: slovenskim otrokom bi bil moral poskrbeti pouk v njihovem jeziku. Tedaj bi mu bilo beneško ljudstvo res hvaležno. Toda tega kot dober italijanski «demokrat» seveda ni mogel storiti, sicer kaj bi bilo potem z dvatisočletno kulturo!

Sovraštvo do slovenskega jezika

Na prostorih, ki so namenjeni za lepljenje lepakov, so se z zadnjih dneh pojavili lepaki Lege Nazionale, na katerih je rečeno, da prireja omenjena organizacija za goriško prebivalstvo večerne tečaje, na katerih bodo poleg aritmetike in drugih predmetov, ki so potrebni v knjigovodstvu, poučevali tudi angleščino, francoščino in nemščino.

Popolnoma se strinjamo z organizacijo takih strokovnih tečajev in bi bili nadvse veseli, da bi se tudi slovenski omikani ljudje morda spomnili organizacije takih tečajev, vendar moramo s tem v zvezi dodati nekatere naše pripombe, katere smatramo, da so popolnoma na mestu.

Z mirovno pogodbo je slovenskemu ljudstvu v Italiji priznana enakopravnost v vsem javnem življenju. S tem pa ni bila priznana samo njegova enakopravnost kot človeka ampak je pod to klavzulo pojmovati tudi enakopravnost slovenskega jezika.

Če te enakopravnosti Slovenci še nismo dosegli tedaj pada za tako zapostavljanje krivda samo na italijanske oblasti, ki so z uresničenjem svojega pohlepa po slovenski zemlji popolnom pozabile, da je njihova dolžnost dati ljudstvu, ki so ga podvrgli, njegove narodne in socialne pravice na podlagi mirovne pogodbe in italijanske ustave.

Prepričani pa smo, da bodo italijanske oblasti slej ali prej morale to svojo zmoto priznati in jo tudi popraviti, če bodo želele imeti s sosednjo republiko vsaj znosne odnose.

Priznati bodo morale tudi slovensko enakopravnost in omogočiti slovenskemu jeziku vstop v javno življenje kot enakopravnemu jeziku državljanov slovenske narodnosti.

Tedaj pa bodo potrebni tudi uradniki, ki bodo znali slovenski jezik. Zato je nesmisel, da italijanske šovinistične organizacije tako vztrajno odklanjajo vsako učenje slovenskega jezika in s tem še nadalje podpihujejo do slovenskega jezika in našega ljudstva slepo sovraštvu, ki je do dna prežeto s šovinistično miselnostjo.

Izplačilo zavarovalnine bojevnikom

Prefektura sporoča vsem bojevnikom, prve svetovne vojne, ki imajo zavarovalninsko brezplačno polico, da morajo iste nemudoma odposlati v Rim na urad — Servizio Polizze Combattenti — via Po 14 Roma — Policam, katerih izplačilo zapade dne 31. decembra 1952, je priložiti prošnjo za izplačilo nekolkovano ter državljanski list tudi na nekolkovanem, papirju.

Castniki, ki imajo zavarovalninsko polico za 5000 lir, morajo v prošnji navesti, če so kdaj izgubili častniški čin in če so ob času njihovega odpoklica po letu 1918 prejemali pokojnino ali kakšne doklade iz pokrajinske ali državne blagajne.

Ker bodo zavarovalnino izplačali s poštno položnico, ki jo bo zavarovanec prejel na dom, morajo prosilci v prošnji navesti tudi točen naslov in poštni urad, pri katerem bi radi dvignili zavarovalnino.

Za upokojence

Pokrajinski Zavod za socialno skrbstvo v Gorici sporoča vsem upokojencem, da bo v Ul. Mazzini posloval poseben urad, v katerem bodo upokojencem dali vsa pojasnila o povišanju pokojnine kot predvideno po zakonskem osnutku, ki sta ga Zavod za socialno skrbstvo in ministrstvo za delo predložila parlamentu.

Upokojenci, ki si žele točna pojasnila o povišku pokojnine, morajo prinesti s seboj pokojninsko knjižico.

V Gorici bo v ta namen posloval urad št. 4, v Tržiču urad socialnega skrbstva Ul. Friuli 30, v Gradežu pa Urad za delo vsak četrtek od 9. do 12.

Letna doklada vojnim invalidom

Državna ustanova vojnih invalidov sporoča, da imajo vsi visoko odstotni vojni invalidi, ki niso produktivni, pravico po čl. 28

IVO LOLA RIBARJA

Ob 8. obletnici smrti

Pred osmimi leti, 27. novembra, že v času II. zasedanja AVNOJ, prav ko bi moral oditi na važno misijo, je padel mladi Ivo Ribar-Lola, narodni heroj. Medtem ko je on ležal v neki kapelici v Jajcu, so na zasedanju sprejemali sklepe, ki so pomenili veliko zmago v tisti borbi, v katero se je on postavil vse, z vsemi svojimi silami in sposobnostmi. Padel je prav v tistih slovesnih trenutkih jugoslovanske zgodovine, ko je tudi pred inozemstvom vstajala podoba veljava Nove Jugoslavije, ki bo je moglo predstavljati tudi pred zunanjim svetom edino tisto predstavništvo, ki je v domačini vodilo borbo proti okupatorju in ne več neke emigrantske vlade kakih bivših in dezavuiranih političnih veličin.

Ivo Lola Ribar je bil še mladenič z veliko življenjsko izkušnjo, človek, ki se je za svoje naloge že doma, na univerzi in med samim delom tako dobro pripravil, da mu je vodstvo osvobodilne borbe zaupalo najvažnejše vloge. Se pred vojno je bil mladi Ribar med najožjimi sodelavci tovariša Tita. Njegovo delo je bilo med mladino; med mladino je prenašal Titovega duha. Ze leta 1937 je stopil na čelo mladinskega gibanja. V zgodovini ilegalnih gibanj redko kdaj tako mlad človek prevzame tako odgovorno mesto. Toda če upoštevamo, da se je čez nekaj let pričela narodnoosvobodilna vojna, da je v tej vojni predstavljala mladina večino vojske, da je bila nepremagljiv element v borbi proti fašizmu, tedaj moramo ugotoviti, da je bil Ivo Lola Ribar na svojem mestu pravi mož, najboljši voditelj.

V hiši svojega očeta, sedanjega predsednika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ, je dobil mladi Ribar vzgojo, ki se je močno razlikovala od konvencionalne meščanske vzgoje. Ze od doma je prinesel tudi pošten in plemenit značaj. Na univerzi je bil na čelu one borbene vseučiliške mladine, ki se ni nikdar pustila vkovati v verige. Bil je med tistimi vseučiliškimi študenti, od katerih so mnogi že pred vojno dali svoje življenje v borbi proti prodirajočemu fašizmu, ki je pripravljal ugodna tla okupaciji.

Med vojno je odigral ogromno vlogo. Bil je tudi dvakrat v Zagrebu, kjer je opravil pomembne, ki mu jih je zaupal Vrhovni štab in tov. Tito. «Čeprav bi ne upoštevali velikanskega političnega in organizacijskega dela, ki ga je izvršil Lola pred vojno, ampak bi upoštevali le ono, kar je storil Lola med vojno, postane on ena največjih osebnosti našega časa», piše o njem njegov prijatelj Milovan Djilas.

Neizmerna hrabrost, izmajdljivost in velika inteligenca, nenavadna elastičnost, široka družbeno-politična razgledanost, ki si jo je pridobil z neprestanim delom in učenjem, jasni nazori, bistrost, spretnost v ravnanju z ljudmi, vse te odlike so potegnile za Ribarjem tisoče in tisoče. Ni mu bilo dano, da bi videl, kako se je v drevo razraslo seme, ki ga je sejal. Toda danes časti njegov spomin vsa Jugoslavija, zlasti mladina, ki ga bo vedno imela za svoj vzor.

Prizor iz mladinske igre «Desetnica Alenčica», ki so jo igrali člani SNG v Trstu.

ZAPLETENI OBRAZCI ZA PRIJAVO DOHODKOV DAVČNI UPRAVI

KAKO BOMO PRIJAVILI DAVČNE DOHODKE

V teh dneh razpošilja davčna uprava vsem tistim, ki so že vpisani v davčne sezname, obrazce za obvezno vsakoletno prijavo dohodkov. Tisti, ki so po predpisih Ukaza št. 169 dolžni izvršiti to prijavo, a niso še bili do sedaj v davčnih seznamih in tudi drugi, ki so sicer v davčnih seznamih, a obrazca morda ne bi dobili, si bodo obrazce morali sami nabaviti. Obrazci bodo naprodaj v prodajalnah monopolskih izdelkov po lir 25. Prijavo za odmero davkov za leto 1951 treba vložiti do 31. januarja 1952. Vsem priporočamo, da prijavo napravijo v dveh izvodih, od katerih jim bo eden služil za navodilo za prihodnjo prijavo.

V pogledu obdavčenja in plačevanja davkov in taks smo Slovenci «enakopravni» z Italijani, saj moramo davke in takse mi plačevati vsaj v isti, če že ne večji meri kot državljani italijanske narodnosti. Nismo pa enakopravni v pogledu raznih formalnosti v zvezi z davki. Tako so obrazci za prijavo dohodkov samo v italijanščini, četudi smo tukajšnji Slovenci po določbah mirovne pogodbe enakopravni, ter je slovenščina priznana za uradni jezik. Zopet nova krivica! Mislimo pa tudi, da bi zakonodajalec laže dosegel cilj, ki si ga je z Ukazom št. 169 zastavil, t. j. kolikor mogoče bolj točno ugotovitev virov dohodkov in vseh potrebnih podatkov v tej zvezi, če bi izdal te obrazce tudi v slovenščini. Saj mnogo slovenskih davkoplačevalcev ne obvlada dovolj italijanščine niti ne pozna italijanskih strokovnih izrazov, da bi mogli obrazce pravilno izpopolniti.

Z uvedbo obvezne vsakoletne prijave vseh dohodkov podvrženih neposrednim davkom si je zakonodajalec zadal nalogo, da ugotovi po možnosti vse vire dohodkov ter tudi dobi vse podatke, ki naj mu služijo pri oceni davčne sposobnosti posestnikov teh virov. V skladu s tem so obrazci, ki jih sedaj davčna uprava razpošilja davkoplačevalcem in ki jih je predpisalo ministrstvo v Rimu, zelo obširni in podrobni, saj obsega obrazec za fizične osebe 18 strani, obrazec za kolektivna podjetja, ki niso taksirana na osnovi bilance, 14 strani in obrazec družb in ustanov, ki se obdavčujejo na podlagi bilance, 10 strani. Davkoplačevalec je dolžan odgovoriti na nešteto vprašanj. Navesti mora ne samo vse vire dohodkov kot n. pr. zemljišče, stanovanjsko hišo, obrt, trgovino, industrijo, odvetniško pisarno, ampak tudi druge podatke, ki naj bodo nekako merilo njegove davčne sposobnosti kot n. pr. njegovo družinsko stanje, motorna vozila, stroje in podobno.

Prijava je enotna za vse dohodke, ki pripadajo isti osebi, ter se mora izvršiti le na za to predpisanem obrazcu. Davkoplačevalec je dolžan navesti v istem obrazcu vse svoje dohodke ločeno po vrsti dohodka, torej posebej dohodke od zemljišč, dohodek od poslopij, dohodke od izvrševanja trgovine ali industrije (dohodki kat. B), dohodke od izvrševanja prostega poklica ali obrti (dohodek kat. C/1), morebitne enkratne dohodke iz raznih izrednih poslov, dohodke od investicij kapitala (dohodki kat. A) ter končno celokupne dohodke zaradi odmere dopolnilnega progresivnega davka. Za vsako navedeno vrst dohodkov so v skupnem obrazcu delni obrazci. Izjaviti je treba ne samo dohodke, ki pripadajo formalno osebi prijavitelja, ampak tudi dohodke, ki formalno pripadajo drugi osebi, a jih prijavitelj uživa, ne da bi bil po pogodbi ali zakonu dolžan polagati račun (n. pr. dohodki otrok, žene).

Glede obdavčljivosti teh dohodkov Ukaz št. 169 ne prinaša novih določil. V veljavi so torej še vedno zakoni, ki urejajo posamezne vrste davkov. Skupno načelo je, da se davek odmeri le na čisti dohodek, ki ga dobimo, ko od kosmatega dohodka odbijemo vse izdatke, ki so v vzročni zvezi s tem dohodkom. Za nekatere vrste dohodkov je že v zakonu predviden odstotek, ki ga je dovoljeno odbiti, pri drugih je zopet že določen čisti dohodek, zopet pri drugih pa je treba dovoljeni odbitek izračunati od primera do primera.

Najlažji je primer dohodkov od zemljišč. Za te je v katastru že izračunan čisti dohodek v predvojnih lirah. V prijavi se vnese revalutiran dohodek, ki ga dobimo, ako katastrski dohodek pomnožimo z 12.

Kosmati dohodek od poslopij so najemnine na podlagi najemnih pogodb. Za svoje stanovanje v lastni hiši davkoplačevalec vnese kot kosmati dohodek dozdevno najemnino, t. j. najemnino, ki bi jo dodal, ako bi stanovanje odnosno lokal bil oddan v najem. Od tega kosmatega dohodka je dovoljeno najprej odbiti vse one izdatke, ki si jih je najemodajalec po najemni pogodbi prevzel; sem spadajo zlasti izdatki za dvigalo, vratarja, luč na stopnišču, in podobno. Od tako dobljenega zneska se odbije ena četrtina kosmatega dohodka na račun vzdrževanja neizterljivosti dolžnih najemnin in podobno ter še za poslopja, ki so bila proglašena za uporabna pred majem 1946, štirikratni znesek čistega dohodka iz leta 1938 oziroma štirikratni znesek čistega dohodka, ki bi ga ta poslopja imela v letu 1938. Po vseh teh odbitkih smo dobili obdavčljivi dohodek poslopja, na katerega bo davčna uprava odmerila tozadevni davek. Državna odstotna izmera davka na poslopja znaša 10% obdavčljivega dohodka, s pokrajinskimi in občinskimi davčnimi dokladami pa se odstotna izmera dvigne na okrog 40% obdavčljivega dohodka.

Pri dohodkih od izvrševanja prostega poklica in obrti (kat. C/1) se znesek odbitkov izračuna od primera do primera. Davkoplačevalec, ki poseduje dohodke kat. B ali C/1 bo moral v prijavi najprej navesti znesek vseh prejemkov med letom. Torej trgovec bo prijavil svoj izkupiček za prodano blago, industrijec izkupiček za prodane izdelke svoje industrije, svobodni profesionist in obrtnik pa izkupiček za svoje storitve in usluge. Od tega kosmatega dohodka bo smel odbiti le one izdatke, ki so v vzročni zvezi s pridobivanjem dohodka, ki jih je pravzaprav moral napraviti, da je do dohodka sploh prišlo, t. j. da je sploh mogel izvrševati trgovino ali industrijo, prosti poklic ali obrt. Industrijec bo tako najprej odbil izdatke za surovine, ki so služili za izdelavo industrijskih izdelkov, trgovec pa izdatke za nakup blaga, ki ga prodaja v svoji trgovini. Obrtnik bo tudi odbil izdatke za nakup polizdelkov.

(Nadaljevanje sledi)

Priznanje Indije in Kitajske za velesile ruši v osnovi politiko blokov

DOBRI INDO-KITAJSKI ODNOSI - TRN V PETI SOVJETSKI ZVEZI IN NEKATERIM AMERIŠKIM KROGOM

Bivanje uradne kitajske kulturne delegacije v Indiji je povzročilo, da se je vprašanje kitajsko-indijskih odnosov zopet pojavilo v ospredju zunanjepolitičnih komentarjev delhijskega tiska. «Kitajski teden» — tako imenujejo obisk kitajske delegacije nekateri delhijski časopisi — je pripomogel, da se je o Kitajski, kljub njeni dosedanji konstantni izolaciji, marsikaj izvedelo. V zadnjih sedmih dnevih je bilo prirejenih nekaj razstav o kitajski umetnosti in kulturi, poleg tega pa je bilo prikazanih nekaj dokumentarnih filmov o življenju v Novi Kitajski. Člani kitajske delegacije niso zamudili niti ene prilike, da se ne bi pohvalno izrazili o svoji državi. Indijski poslanik v Pekingu Panikar, ki je bil v času obiska v Delhiju, je imel skupno šest predavanj, pa tudi sam predsednik vlade Nehru je dal nekaj pomembnih izjav o indo-kitajskih odnosih.

Po vseh teh indijskih izjavah in ocenah, ne vladata v Kitajski glad in beda, kakor so trdili nekateri časopisi, temveč se niz gospodarskih težkoč uspešno rešuje zaradi novih poti kitajskega ljudstva». Po indijskem mišljenju je Kitajska samostojna država ter 80.000 sovjetskih strokovnjakov, ki so predvsem v Pekingu in pokrajini Sinkjang, nikakor ne morejo vplivati v večji meri na sklepe 450-milijonskega naroda. Poleg tega — po indijskem mišljenju — je Kitajski neobhodno potrebno mednarodno sodelovanje. Indijski poslanik Panikar je nekajkrat obrazložil pozitivno stališče Indije do LR Kitajske in je podčrtal, da «kljub zunanjemu videzu v enem letu bivanja v Pekingu, ni opazil, da bi Sovjetska zveza vplivala na Kitajsko». Za vso kitajsko zunanjo politiko, vštevši avanture na Koreji, je Panikar dejal, da predstavlja «dosledno uveljavljanje nacionalnih teženj Kitajske še iz dobe kitajskega imperija iz devetnajstega stoletja, kar bi, če bi imela notranje moči, napravila tudi vlada Čangkajška».

Ministrski predsednik Nehru je na svoji zadnji tiskovni konferenci odkrito izjavil, da Indija «ne vidi nobenih zaprek za iskrene indijsko-kitajske odnose, dokler gre samo za kitajske nacionalne zahteve». Dodal je, da «med Indijo in Kitajsko ni nobenih spornih vprašanj». Delhijski tisk z zadovoljstvom ugotavlja, da je indijsko diplomatsko predstavništvo še vedno v Lasi (Tibet), tudi po vhodu kitajske armade vanj, kar predstavlja brez dvoma edinstvenost v zgodovini diplomacije, ker bi dosledno indijsko priznanje kitajske suverenitete nad Tibetom pomenilo odpoklic indijske misije iz Lase.

Razvoj iskrenih odnosov med dvema bližnjima azijskima državama, ki sta si podobni zaradi svojih problemov, a različni po svoji strukturi, pomeni brez dvoma hud udarec politiki blokov, ki jo vodijo velesile. Zato se ni treba čuditi, da sta bili sovjetska reakcija in reakcija nekaterih ameriških krogov na indo-kitajski «medeni mesec» po tonu različni, a v bistvu enako močni. Medtem ko so nekateri ameriški listi zahtevali ustavitev ameriške pomoči Indiji zaradi njenega prestopa v «nasprotni tabor», so sovjetj slabo sprejeli vest o obisku kitajske delegacije in so s svoje strani poskušali, da bi v Delhiju sprejeli tudi sovjetsko uradno delegacijo, seveda pod istimi pogoji kot kitajsko. To se jim pa ni posrečilo. Ko se že ni dalo zapreti odprto indijsko okno nad totalno sovjetsko izolacijo Kitajske, so Rusi poskušali nadoknaditi ono, kar so izgubili v očeh Indijcev ob obisku kitajske delegacije. Pretirano indo-kitajsko zbliževanje in jačanje njih vpliva v Aziji, bi namreč lahko negativno vplivalo na politiko blokov Sovjetske zveze v tem delu sveta.

Za sedaj še ni znano, kje so zunanje meje indo-kitajskega prijateljstva. Govori se o možnosti sklenitve novega trgovskega sporazuma, po katerem bi Indija v zameno za svojo juto in druge pridelke domače proizvodnje dobila iz Kitajske 3 do 4 milijone ton hrane, ki je potrebna za kritje letnega prehrambenega deficita v Indiji. Niso izostali nitj glasovi o možnosti ponovne indijske akcije pri Združenih narodih za priznanje pekinške vlade in njeno vključitev v OZN. So indiskrecije, ki govorijo v prilog te predpostavke ter bi se imenovanje poslanika Panikara za pomočnika šefa delegacije v Parizu lahko tako tolmačilo.

Tuji dopisniki in opazovalci v Delhiju menijo, da je prijateljsko razpoloženje Indije do LR Kitajske posledica osnovnega principa Nehrujeve zunanje politike, ki ima za cilj emancipacijo vse Azije, a še posebno njen jugovzhodni del, kakor tudi priznanje Indije kot velesile. Zaradi svoje gospodarske zaostalosti se Indija danes, kljub velikemu mednarodnemu ugledu, ne more šteti kot prvorazredna sila. Z ustvaritvijo prijateljskega bloka Delhi-Peking, ki bi ga Indija lahko ustvarila na podlagi kitajskega priznanja indijskih simpatij ter na podlagi podpiranja kitajskih zahtev, bi se ne spremenil samo odnosil v svetu, temveč se že v koreninj ruši obstoječi sistem blokov, ki bi privedel v vrsto velesil dve novi, po številu prebivalcev največji državi na svetu. Zaradi tega ne bi bilo napačno trditi, da je meja indo-kitajskih odnosov prav v njihovem priznanju za velesile.

Da ta meja vsekakor obstaja, se lahko vidi iz posebne pažnje, ki jo Indija v zadnjem času posveča vprašanju varnosti ne samo v svojih severnih pokrajinah, temveč tudi Kašmiru in Nepalu, ki mejijo s Tibetom. Sicer pa je bilo to vprašanje predmet razgovorov na nedavni delhijski konferenci med Nehrujem in burmanskim ministrskim predsednikom Takin Nua, člani kitajske kulturne delegacije pa so napravili skoraj «diplomatski incident», ko so odklonili, kljub željam Delhija, da bi obiskali tudi Kašmir. Splošno mišljenje je, da pripravljajo svetovni dogodki to mejo vsak dan bližjo realnosti, toda kljub temu vsi narodi jugovzhodne Azije ocenjujejo težnje za indo-kitajsko sodelovanje in zbližanje več ali manj kot velik prispevek proti politiki blokov v tem delu sveta in kot edini izhod za lasten, neodvisen razvoj.

Iz tega izhaja, da bodo indokitajski odnosi prijateljstva, dokler bodo imeli za Kitajsko značaj razbijanja vsiljene izolacije, za Indijo pa značaj nadaljnje emancipacije, brez dvoma predstavljali pozitiven faktor. Z uresničenjem katerega koli od teh dveh različnih ciljev je neizogibna tudj sprememba v teh odnosih med temi bodočimi velikimi silami Azije.

BOŽA RAFAJLOVIĆ

LETOŠNJA NOBELOVA NAGRADA ZA FIZIKO

Letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko je švedska akademija znanosti podelila angleškima znanstvenikoma siru Johnu Cookcroftu in dr. E. T. S. Waltonu.

Delo obeh nagrajenih znanstvenikov, ki sta oba učenca znamenitega profesorja Rutherforda, je predvsem povezano s spreminjanjem prvin s pomočjo atomov. Leta 1932, ko sta že skupno delala, je bilo zelo razširjeno mnenje, da je za to spreminjanje potrebnih na milijone voltov. Takrat še niso poznali tako visoke napetosti. A danes pa je to nekaj povsem normalnega. Z računi na osnovi mehanike «quantum» sta sijajno in praktično pobila to mnenje, ko sta razkrojila z uspehom litij z aparaton, ki sta ga sama izdelala in za katerega je bila potrebna napetost samo 600 tisoč voltov. Ta njun prvi uspeh je pomenil izhodišče pri nadaljnjem razvoju praktičnih raziskav o spremembi prvin. Omenjena naprava je sedaj v znanstvenem muzeju v Londonu.

NOVE TELEPRINTERSKE CENTRALE V JUGOSLAVIJI

Letos so bile izročene prometu tri nove avtomatske telefonske centrale, in sicer v Zrenjaninu, Mostaru in na Jesenicah, medtem ko montirajo 6 novih central, namreč v Beogradu, Ljubljani, Titogradu, Celju, Kragujevcu in Valjevu. Letos so bile postavljene tudi tri nove teleprinterske avtomatske centrale, in sicer v Beogradu, Ljubljani in Sarajevu. Kmalu bodo razširjene tudi zveze med novimi in sedanjimi teleprinterskimi centralami. Tako se bo možnost priključka teleprinterskih naročnikov povečala od 126 na 235. Nove in stare teleprinterske centrale predstavljajo enotno mrežo, tako da vsak naročnik lahko pokliče po teleprinterju vsakega drugega naročnika v državi.

V glavni poštni direkciji v Beogradu napovedujejo za prihodnje leto tudi znatno zboljšanje medkrajevnega telefonskega prometa, predvsem z uvedbo novih 12 kanalskih sistemov, ki omogočajo na eni liniji hkrati 12 pogovorov. Prvi tak sistem na liniji od Beograda do Ljubljane je že montiran. Se ta mesec pa bo montiran drugi tak sistem od Beograda do Skoplja.

Zgraditev pontonskega mostu čez Savo pri Sremski Mitrovici

Na praznik republike bodo izročili prometu velik pontonski most na Savi med Sremsko Mitrovico in Mačvansko Mitrovico. Most je dolg 300 m in je zgrajen na 22 železnih pontonih. Srednji del mostu se da razklopiti tako, da je mogoč prehod reških ladij. Železno konstrukcijo, ki sloni na pontonih, so izdelali kolektivi rečnih ladjedelnic v Zrenjaninu, Apatinu in Novem Sadu.

NEZDROBLJIV PORCELAN

V neki britanski tovarni porcelana so izumili postopek za kovinsko prevleko porcelana, s katerim je mogoča proizvodnja nezdrobljivega servisa za čaj in kavo, ki ohrani kljub temu vse značilnosti porcelana.

Kot zadnjo fazo izdelave prevlečejo servis iz porcelana s tanko plastjo srebra ali zlitine kositra in bakra, katero dodajo bakreni prevleki. Postopek za kovinsko prevleko nekovinskih predmetov so poznali v Birminghamu že pred sto leti, toda šele nedavno je neki britanski tvrdki uspelo ta postopek toliko izpopolniti, da je primeren za serijsko izdelavo na gospodarski osnovi.

NOVE KNJIGE STUDIJSKE KNJIŽNICE V TRSTU

Godišnjak. 54. 1947. SAN, Beograd.

Istorijski časopis. Organ Istorijskog instituta SAN. Knj II. (1949-1950).

Bajloni Anton: Kružni procesi i stepen korisnog dejstva gasnih turbina. SAN, Bgd., 1951.

Zbornik radova. Knj. 7., 8., 10., 11., 12. SAN, Bgd., 1951.

Glas Srpske Akademije Nauka. Letnik 199., 200., 201.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V TRSTU

DESETNICA ALENČICA

SPISALA DANILO GORINŠEK IN FRANJO ROŠ

Prizor iz «Desetnice Alenčice»

Otroci so morda najhvaležnejše občinstvo. A so tudi kritično občinstvo. Zanje je dobro še zmerom komaj dovolj dobro. Desetnica Alenčica je imela pri njih uspeh. A kot sem izvedel, so se slišale iz mladih ust tudi kritične pripombe.

Ali so čarovnice? V našem odraslem svetu smo jih nedvomno odpravili. (Oblastniki bodo sicer v vsaki dobi našli dovolj grešnih kozlov, katerim bodo naprtili krivdo in odgovornost za zlo, ki trpinči ubogo človeštvo). Ali mora deseti brat ali deseta sestra zares po svetu? V današnjem času jima to nedvomno ni potrebno. Ali se pogovarjajo živali, denimo zajček in medved, s človekom? Ta je za nas, odrasle, bosa.

Toda otroški, pravljični svet ima svojo logiko. (Tako, kot pravijo modri ljudje, da ima tudi ženski svet svojo posebno logiko). V otroškem, pravljičnem svetu se pogovarjajo zajčki in medvedje z ljudmi, v tem svetu morajo deseti bratje in desetnice v svet. V tem svetu so tudi resnične čarovnice. Kakšen smisel bi sicer imela lepa Sneguljčica, če ne bi bilo hudobne čarovnice? In če ne bi bilo škratov in človeku razumevajočih živali?

Gotovo je bil namen obeh avtorjev hvalevreden, ko sta hotela dopovedati (komu, odraslim ali otrokom?), da čarovnic ni, marveč da so le hudobni ljudje. Da so to samo vraže, kot je samo vraža, da mora sirota Desetnica v svet. Toda, kar se odraslih tiče, ali nista prišla morda za célo ali pa vsaj za pol stoletja prepozno? (Moj ded, Štefan Nadlišek, je verjel v čarovnice, čeprav je bil konšiljer v tržaškem občinskem svetu. Ko se je nekoč vračal s Katinare pozno v noč proti domu pri Sv. Ivanu — na Katinari so veselo proslavljali krst — so ga pri Lovcu napadle štrige, vlekle so ga za lase, da je zgrešil pot in se vrtel do jutra okrog Lovca. Moja mama mu je rekla: «Bežite, bežite, papa. Štrig vendar ni.» On pa: «Kako pa, da so, da jih vrag ne bi.». No, danes bi bilo tako prosvetljevanje potrebno morda kje v južni Italiji, kjer se je «Kristus ustavil». V pravljičnem svetu pa, kjer govorijo živali z ljudmi, žive in delujejo še vedno čarovnice in deseti bratje in desetnice morajo še vedno po svetu. Samo v logičnem svetu odraslega ni mesta čarovnicam in desetnicam, a tam tudi ni mesta govorečim zajčkom in medvedom. Pravljični svet pa je zase prav tako zaokrožen svet, ki ima svojo logiko. Če v njem govorijo zajčki in medvedje z ljudmi, morajo biti tudi pristne čarovnice in desetnice morajo iti po svetu. Če mečeš iz tega sveta eno skozi okno, drugo pa pustiš v njem, se pravi, da podiš vraga skozi okno, on ti pa vstopi spet skozi vrata noter.

Ta nelogičnost v logiki pravljičnega sveta je kajpada znatno okrnjevala eno izmed prvin pravljačnega sveta: fantastiko. Fantastike ni v tej pravljični igri skoraj nič, a tudi fantazije je prav malo. Sicer je igra dramsko dovolj spretno konstruirana in otroci se bodo gotovo zabavali ob nekaterih dobrih domislicah, zlasti ob večno lačnem in zaspanem Zabku.

Režiser — Jože Babič v našem primeru — gotovo ni imel lahkega posla spraviti v sklad te očitne nelogičnosti v logiki pravljičnega sveta. Imel je izbirati med podčrtavo pravljičnega ali med podčrtavo didaktično realističnega elementa. Očitno se je odločil za slednjega, kajti pravljično fantastičnega je bilo v igri le malo, čeprav je skušala izravnati ta nedostatek okusna in invenciozna inscenacija (Jože Cesar).

Med igralci moram pohvaliti čarovnico Eme Starčeve, ki je z dobro masko in viharno igro prej sličila pravi čarovnici kot hudobni ženski, s čimer je zgrešeni prijem avtorjev prišel le še jasneje do izraza. Imeniten vedno lačni, žejni in zaspani Zabko je bil Jožko Lukeš. Tea Starčeva je bila zares ljubka in naravna Alenčica. Julij Guštin je toplo predstavljal čarovničinega hlapca Matjaža. Živahen zajček je bil igralsko vedno razgibani Silvij Kobal. Prikupen je bil nastop Elze Barbičeve kot Brede. Ostali so zadovoljevali.

Kajpada zaslužijo še posebno pohvalo male deklice, ki so s svojo otroško ljubkostjo dobro izpolnile vloge ostalih osmero Alenkinih in Bredinih sester.

Otroške, pravljične igre so pri nas v Trstu živa kulturnovzgojna potreba. Malo jih igramo in zato je še posebej važna dobra igra. Na to naj vodstvo SNG polaga v bodoče še posebno pozornost.

Tudi «Desetnica Alenčica» je doživela topel sprejem, kar je dokaz, kako si našo občinstvo, veliko in malo, želi takih iger. Toda še enkrat naj poudarim: Za otroke je tudi dobra igra komaj dovolj dobra.

VLADIMIR BARTOL

Pogled v dvorano Avditorija ob ponovitvi «Desetnice Alenčice»

Delovanje izvozno-uvozne banke v Washingtonu

Medtem ko je Anglija že v 19. stoletju razvila svoj bančni sistem tako, da je imela celo vrst bank, ki so delovale tudi v dominionih in kolonijah ter v inozemstvu ter ima še danes gosto mrežo svojih bančnih podružnic po vsem svetu, ne samo v angleškem imperiju, je bilo značilno za ameriško bančništvo do najnovejšega časa veliko število trgovskih bank, med katerimi so se nekatere že povzpele do kolosov svetovnega formata, ki so prekosile tudi velike angleške banke. Toda ameriške banke so imele malo podružnic in so se le malo udejstvovale v poslovanju s tujino. Se danes imajo vse ameriške banke komaj okoli 100 podružnic izven ZDA, kar je za državo s tako obsežno svetovno trgovino premalo. Zlasti so še ameriške banke premalo pečale s finansiranjem zunanje trgovine, ki pa za Ameriko vse do pred nekaj desetletij ni bila tako važna in tudi še danes tvori le majhen del narodnega dohodka.

Ob priliki reforme ameriškega bančnega sistema leta 1933 in v naslednjih letih, po hudi bančni krizi, katero je rešil Roosevelt s svojimi reformami, je bila ustanovljena prva banka za kreditiranje ameriške zunanje trgovine, katere glavnica je bila v državnih rokah in se je s tem začel tudi poseg državnega kapitala v bančne posle tudi v ZDA. To je bila leta 1934 ustanovljena Izvozno-uvozna banka s sedežem v Washingtonu, podvržena torej zakonodaji kolumbijskega distrikta, ne pa držav v ZDA. Imela je začetno glavnico 1 milijon dolarjev v navadnih delnicah, ki so bile v drž. rokah, in 174 milijonov dolarjev v prednostnih delnicah, ki jih je podpisala državna institucija Reconstruction finance Corporation (okrajšava Refico), druga sredstva za posojila pa je dobila od državne blagajne. Banka se je tedaj bavila predvsem s finansiranjem ameriške zunanje trgovine, zlasti izvoza v države latinske Amerike. Po končani vojni pa so bile postavljene ameriški zunanji trgovini nove naloge in zato je bila banka reorganizirana leta 1945. Njena osnovna glavnica je bila zvišana tedaj na 1 milijardo dolarjev, katere je zopet dala vse država. Obenem je bila banka pooblaščena dajati posojila do najvišjega zneska 3.5 milijarde dolarjev, to je do trinipolkratne višine glavnice, pri čemer je to določilo razumeti tako, da banka daje lahko ponovno posojila, če se stara posojila vrnejo, da torej skupna vsota posojil, ki so jih dolžni dolžniki, ne sme presegati omenjenega zneska 3.5 milijarde dolarjev.

Obenem je bila izvršena tudi reorganizacija banke v tem smislu, da je bila še bolj podrejena vplivu washingtonske vlade. Član bančne uprave je državni tajnik po svojem uradnem položaju, nadalje so še 4 člani uprave, ki jih imenuje predsednik na predlog in s pristankom senata.

Po zakonu o svoji ustanovitvi daje banka samo posojila in poroštva, ki služijo pospeševanju zunanje trgovine ZDA. Nadalje banka daje posojila samo za natančno določene namene ter taka posojila, ki dajejo zadostno poroštvo, da bodo vrnjena ob dogovorjenem roku. Če banka daje kredite za nakupe v ZDA, daje to samo za ameriške proizvode in storitve ameriških tvrdk. Končno banka nima namena konkurirati z zasebnimi bankami ter kapitalom, temveč jih samo dopolnjuje v njihovi akciji.

Njena delavnost se je predvsem povečala po vojni. Skupno je banka od svoje ustanovitve februarja 1945 do 30. junija 1945 dala posojil za 1.268.8 milijona dolarjev ZDA, od 1. julija 1945 do 30. junija 1951 pa skupno 3.916.5 milij. dol., tako da so znašala skupaj njena odobrena posojila 5.185.3 milij. dol., od česar je bilo kasneje črtanih 990.9 milij., tako da so dejansko znašala bančna posojila samo 3.376 milij., od česar je bilo do 30. junija 1951 vrnjenih 1.061.4 milij. dol.

Poleg tega je banka z uveljavljenjem zakona o inozemski gospodarski pomoči (Marshallov načrt) leta 1948 dobila še nove naloge: dajati posojila državam, ki prejemajo pomoč po Marshallovem načrtu. Pri tem gre namreč za dve vrsti ameriške pomoči po Marshallovem načrtu. Prva so darila (grants), ki jih državam, ki jih prejemajo, ni treba vračati, druga pa so posojila (loans), ki jih morajo države — koristnice vrniti. Katera država in koliko dobi ali posojila ali darila, pa je odvisno od vsakega posameznega primera. Zato imamo primere, da nekatere države dobivajo samo posojila kot n. pr. Irska ali Svedska, druge pa zopet samo darila kot je primer s Trstom, nekatere pa zopet oboje: posojila in darila kot na pr. Anglija. Finančnik za posojila pa je Izvozno-uvozna banka, ki je takih posojil dala do konca junija 1951 1.339.4 milij. dol. (med drugim tudi Španiji v znesku 17.2 milij. od skupno odobrenih 65 milijonov dol.).

Če pogledamo, komu je vse banka dala posojila in koliko so znašala ta posojila v vsej dobi njenega obstoja do 30. junija 1951, dobimo naslednjo sliko: Evropa 2.202.2, Latinska Amerika 1.613.75, Azija 796.3, druge dežele 440.7 milij. dol.

Podrobnejša razčlenitev posojil nam kaže, da je n. pr. Italija dobila od banke posojil 101.9 milij. dolarjev. Vsa ta posojila je dobil IMI (Istituto mobiliare Italiano), za kar pa je morala dati garancijo italijanska vlada. Posojila so bila dana v letih 1947, 1949 in 1950, od tega največ v letu 1947. Služila so za finansiranje predvsem velike italijanske industrije, ki se je nagajala v težavah. Tako je dobil Fiat 11.2, Pirelli 4, Montecatini 5.76, Ansaldo 3.15, Odero-Terni-Orlando 0.8, Cantieri Riuniti 2, Navalmeccanica 0,5, Ilva 9, Terni 3,6, Dalmine 1.35, jeklarne Cornigliano 1.3, lombardske jeklarne in železarne Falck pa 3 milij. dolarjev. Drugą posojila pa so dobila srednjevelika podjetja kot skupine. Takih posojil je bilo skupno danih za 56.2 milij. dolarjev ali nekaj več kot polovico celotnega zneska, kar pa se je razdelilo na številna mala podjetja. Vsa ta posojila je vrniti v 2 - 8 let, obrestna mera pa je znašala 3.5%. Del teh posojil je bil do 30. junija 1951 že vrnjen, tako da je dejansko znašal dolg ob koncu 1951 80.3 milij. dolarjev. Poleg tega je italijanska vlada dobila od banke v okviru zakona o pomoči inozemstva posojila leta 1948 67, leta 1950 pa 6 milij. dolarjev, torej skupaj 73 milij.

Jugoslovanska Narodna banka je dobila (s poroštvom države) 4 posojila v skupnem znesku 55 milij. dol. v letih 1949 in 1950 za nakup materiala in storitev v ZDA. Tudi tu znaša obrestna mera 3.5%, rok vrnitve 9 in pol leta, za drugo v znesku 8 milij. je rok vrnitve 7 in pol leta, za zadnji dve posojili iz leta 1950 v znesku 20 in 15 milij. dolarjev pa je rok vrnitve 6 in pol leta, pri čemer so pogoji za zadnji dve posojili še ugodnejši, ker teče amortizacijski rok dejansko šele od leta 1954 naprej. Vsekakor so ti posojilni pogoji zaradi dolgoročnosti ugodnejši, kot pri marsikaterih drugih državah.

Če pogledamo še druga posojila, vidimo, da ima banka namen v zadnjem času dajati predvsem posojila, ki naj bi omogočila večjo produkcijo surovin in materiala, ki so potrebni v sedanjem času ZDA. Zato je dala znatna posojila afriški republiki Liberiji za povečanje proizvodnje železne rude, ki jo bo Liberija izvažala v ZDA. To je že četrto posojilo, ki ga je dala banka za finansiranje proizvodnje železne rude. Prvo posojilo je bilo dano Braziliji, drugo Kanadi in tretjo Čilu. Razvoj proizvodnje železne rude v teh czemljih je zlasti važen za preskrbo vedno bolj naraščajočih kapacitet proizvodnje železa in jekla v ZDA. Poleg tega pa imajo posojila tudi namen povečati domačo proizvodnjo železa in jekla v teh državah, kar velja zlasti za Brazilijo in Čile, ki sta si z ameriškim kapitalom in ameriško finančno pomočjo zgradila znatno železarsko in jeklarsko industrijo, ki je že začela izvažati železo in jeklo v druge latinsko-ameriške države, Čile pa celo že v ZDA same.

Nadalje so bila posebno v zadnjem času dana znatna posojila za povečanje proizvodnje manganove rude (ki se naj v desetih letih poveča za 3 milijone ton), koncentratov tungsten (za 10-16.000 ton), za proizvodnjo žvepla (proizvodnja naj se poveča za 200.000 ton) in za produkcijo nedoločenih količin urana Rudniki, ki naj dajejo te rude, so ali v latinski Ameriki ali južni Afriki in njihovo proizvodnjo že sedaj kupuje tako imenovana Emergency Procurement Service, ki je splošna vladna agencija za nakup in kopičenje strateških surovin.

Da bi banka zmogla vse te naloge, je predsednik Truman že 15. januarja 1951 v svoji poslanici kongresu predlagal povečanje posojilne kapacitete banke za 1 milijardo dolarjev, kar je ponovil v svoji poslanici kongresu dne 24. maja 1951. Ta zakonodajni ukrep je že stopil v veljavo in posojilna moč banke se je povečala od 3.5 na 4.5 milijarde dolarjev. Kakor je razvidno iz časopisnih poročil, bodo nova posojila dajana predvsem za razvoj proizvodnje v inozemstvu v tistih panogah, kjer Amerika sama ne producira dovolj ali pa sploh ne. To velja predvsem za azbest, krom, kobalt, baker, mangan

PRIMORSKI DNEVNIK

VREME Nad osrednjim - zahodnim delom Sredozemlja vlada visok zračni pritisk s šibkim vdiranjem mrzlega zraka od severa in zahoda. Predvidevajo večjo ali manjšo oblačnost z možnostjo krajevnih padavin. V gorah sneg. Znižanje temperature. Najnižja temperatura v Trstu je bila 9.6 in najvišja 12.2 stopinj.

RADIO Opozarjamo vas na sledeče oddaje: **Jug. cone Trsta:** 14.35: Lahek popoldanski koncert. 20.00: G. Verdi: «Rigoletto», opera v 4 dejanjih. — **Trst II.:** 18.15: Mozart: Divertimento za dva rogova in godalni orkester. 22.45: Večerni ples. — **Trst I.:** 13.25: Znani glasovi; 21.30: «Sigfrid», Wagner. — **Slovenija:** 16.00: Popoldanski koncert simfoničnega orkestra Slovenske filh.

NOGOMET V LUGANU: ŠVICA-ITALIJA 1-1 (1-0)

Novo razočaranje

Italijanski napadalci so igrali neurejeno - Švicarji imajo solidno obrambo - Reprezentanca Italije B premagala Švico B z 2:0 (2-0)

LUGANO, 26. — Z mednarodno nogometno tekmo med Italijo in Švico so otvorili novi stadion v Luganu, ki je sprejel nekaj nad 30.000 gledalcev, od tega skoraj polovico Italijanov. Tako se je po koncu tekme zopet lahko slišalo mogočen zbor: Pozzo, Pozzo, Pomenil je isto kot pred tedni v Florenci: Ne želje, da bi se povrnil danes že stari Pozzo, temveč protest proti temu, kar dela trojica B-B-C. Se vedno vlada namreč prepričanje, da so prav komisarji krivi za slabe uspehe, ki jih dosegajo Italijani od tekme do tekme.

Po neodločenem rezultatu proti Švici mislimo, da lahko začasno izbrišemo tudi Italijo iz seznama velesil. Švica ima solidne nogometaše s tem pa je tudi konec lepega, kar lahko rečemo o državni enajstorici rdeče-belih. Vzemimo n. pr. samo Jugoslavijo, ki je zmagala poleti v Beogradu kar s štirimi goli naskoka proti skoraj istim igralcem, ki so v nedeljo predstavljali neprehoden zid za italijanske napadalce. Ti so zopet privlekli na dan vse svoje napake. Lorenzi je še enkrat potrdil, da ne more igrati uspešno na mestu zveze, saj je driblal še bolj navdušeno, kot na tekmi proti Švedski; Baniperti je plaval, Gei garal brez jasnega pregleda igre, Lucentini je imel sicer nekaj uspelih potez kar pa še ne zadostuje, da bi lahko proglasili njegov debut za uspešen. Skratka tema, ki ni dala prostora svetlobi niti ob neštevilnih menjavah mest v drugem polčasu. Obramba dovolj dobra kljub nesigurnemu Moru na vratih. Bivši igralec Triestine - Grosso ni bil slab, a je splošno mnenje, da bi bil za njegovo mesto bolj poklican Bergamo. Sestavljalci so sprejeli načelo bloka ravno tam, kjer ni bil nujen. Odličen je bil Tognon. Pri Švicarjih se je odlikoval kot na vseh zadnjih tekmah Neury, katerega uvrščajo med najsigurnejše branilce Evrope. Napad ima nekaj smisla za skupno igro, isker pa seveda ne kreše.

O kroniki ne mislimo govoriti, o tem so dovolj obširno govorili včerajšnji listi, vendar lahko omenimo, da so v prvem polčasu sile na igrišču bile izenačene, v drugem pa so Italijani v iskanju neodločenega rezultata bili nevarnejši. Corrodi je v tem delu imel obilo posla. Rezultat je realen; pri zmešnjavi, ki so jo pokazali, Italijani niso zaslužili zmage.

Nedeljška tekma je prinesla eno samo korist trojica B-B-C bo morala po zadnjem neusrehu končno zapustiti krmilo enajstorice. In to ni malo. Odstranjena rakova rana. Z igralci, kakršne danes imajo v Italiji, sicer «homo novus» čudežev ne bo delal, nekaj pa bo le lahko popravil.

Isti dan je v Cagliari italijanska reprezentanca B osladila grenko resnico z zmago nad švicarskimi kadeti 2-0 (2-0). Zmaga je bila izvojevana z velikim trudom.

Prve tekme v hokeju

STOKHOLM, 26. — Češka reprezentanca v hokeju na ledu je premagala (že drugič v treh dneh) kombinirano ekipo Svedske s 3:1. Gledalcev je bilo 9000.

Švedska državna reprezentanca pa je porazila pred 14.000 gledalci Švico s 5:4. Igrali so v Bazlu.

NEPRIČAKOVAN PORAZ JUGOSLOVANSKE KOŠARKARSKE REPREZENTANCE

ŠVICA - JUGOSLAVIJA 34-29 (13-10)

LAUSANNE, 26. — V nedeljo je v Lausanneu košarkarska reprezentanca Jugoslavije igrala proti izbrani ekipi Svice. To je bilo tretja tekma obeh reprezentanc. V obeh prvih igrah so zmagali Jugoslovani. Kljub jugoslovanskim velikim uspehom v letošnji sezoni so morali v nedeljo premagani zapustiti igrišče. Boljši Švicarji, ki so se pripravljali na to tekmo pod vodstvom črnca Stronga, so zmagali z rezultatom 34:29. Jugoslovanska reprezentanca je nastopila v postavi: Gec, Sokolović, Engler, Mančan, Demšar, Marjanović, Blaškovič, Loci, Kalember, Kristanič, Blagojević in Bjegojević.

Nedeljske mednarodne nogometne tekme

Belgijska nogometna reprezentanca je porazila v nedeljo v Rotterdamu pred 65.000 gledalci Holandsko s 7:6 (3:3).

Švedska državna enajstorica je igrala v Carigradu neodločeno 1:1 proti turškemu prvaku Besiktasu. Prvi polčas se je končal z 1:0 za turško enajstorico. Gledalcev je bilo 8000. Svedsko moštvo je po tekmi odpotovalo v Tel Aviv, kjer bo odigralo nekaj tekem.

Svedska enajstorica Helsingborga je premagala v Osaki japonsko nogometno reprezentanco s 3:0.

Trening avstrijskih smučark pred Oslom

DUNAJ, 26. — Avstrijska ženska smučarska ekipa, ki bo sodelovala na zimskih olimpiadah, je začela s poostrenim treningom pod vodstvom trenerja Tonija Seelosa. V prvih dneh bodo dali poudarek na fizično kondicijo, potem na tehniko, končno na hitrost. Kot je znano so doživele avstrijske smučarke v Aspnu velik uspeh in so tudi za letošnjo olimpiado med favoriti. Svetovna prvakinja Dagmar Rom je še nekoliko trda v pokretih (delala je nad leto dni pri filmu in popolnoma zanemarila smučanje), vendar trenira z veliko vnemo. Druga svetovna prvakinja Trude Beiser, je že v odlični formi.

ZAGREB, 26. — Nogometni klub Dinamo, drugoplasirani v letošnjem državnem prvenstvu, je sprejel vabilo na turnejo po Centralni in Južni Ameriki. Turneja bo trajala mesec in pol. Dinamovci bodo odpotovali takoj po koncu tekmovanja za jugoslovanski nogometni pokal in bod oprvo tekmo igrali v Braziliji že 1. januarja. Pokalno tekmovanje se bo končalo proti koncu leta.

NAJVEČJE NEDELJSKO PRESENEČENJE TEKEM ZA JUGOSLOV. POKAL

Dinamo-Velež 1-1 (1-1, 1-0)

Žreb je bil naklonjen Dinamu - Visoko so zmagali Partizan, Proleter, Vojvodina in Crvena zvezda Velika četvorica v četrtfinalu

Največje presenečenje, ki so ga zabeležili na nedeljskih nogometnih tekmah za jugoslovanski pokal, je bil odličen odpor provincialnega **Veleža**, ki je na zagrebškem stadionu igral neodločeno proti **Dinamu**. V prvem polčasu je domačine povedel v vodstvo v 26. minuti Lipušinovič nato je kmalu po začetku drugega dela Musa izenačil. Podaljšek tekme ni prinesel spremembe ter je nato žreb plasiral Zagrebčane v nadaljnje tekmovanje. Proti vsem pričakovanjem so gostje bili tehnično skoraj enakovredni, igrali so enostavno, hitro ter lahko skoraj rečemo, da je Dinamo rešila poraza razpoložena obramba.

Lokomotiva je zgubila proti **Metalcu** z 2:1 (0:1). Tudi ta rezultat je presenečenje. Igra je bila kvalitetno zelo dobra, zmaga pa je nagradila boljšega nasprotnika.

V zelo slabi igri je **Crvena zvezda** zlahka odpravila **Mačvo** s 4:1 (2:1). Tekmo je gledalo 30 tisoč gledalcev.

Hajduk je moral v zadnjih minutah povleči v obrambo vseh enajst igralcev, da se je lahko umaknil z beograjskega igrišča kot zmagovalec. BSK II. je bil enakovreden nasprotnik. To pomeni, da ima liga moštvo beograjskega kluba lepe perspektive za bodočnost.

Vojvodina je visoko premagala Rabotničkega. Rezultat 4:1 (2:1).

Ostali izidi: Pula - Partizan 0:7 (0:4); Proleter O. - Sarajevo 1:0 (1:0); Jedinstvo - Proleter Z. 0:5 (0:2).

* * *

BUENOS AIRES, 26. — V finalu mednarodnega teniškega prvenstva Argentine je domačin Enrico Morea premagal italijanskega prvaka Fausta Gardinija s 6:3, 6:1, 6:3.

* * *

V Kranju je trboveljski Rudar premagal v kvalifikacijski tekmi za vstop v drugo zvezno ligo kranjskega Korotana s 2:0. Igra je bila dobra. Izkušenost in tehnika sta zmagali nad borbenostjo.

ZAČEL SE JE NOGOMETNI TURNIR ZDTV

Prve točke so osvojili Giuliana, Zarja ter Inter

V nedeljo se je začel prvi nogometni turnir nove sezone, ki ga je organizirala tržaška ZDTV. Prezgodaj je, da bi dajali prognoze, saj po prvem dnevu še nimamo jasnega pregleda sil na igriščih. Kvaliteta prvih tekem je bila na zadovoljivi višini.

GIULIANA - OLIMPIJA 2:1 (2:1). Igra je bila precej izenačena, vendar je zmaga Giuliane zaslužena, saj je bila njena napadalna petorica bolj odločna od nasprotnikove. Igra novinca na tekmovanjih UCEF je ugodno presenetila in upamo, da se bodo nedeljski zmagi pridružile še druge.

ZARJA POLET 3:2 (1:1). Enajstorica Poleta je imela v svoji začetni tekmi precej smole. Ob prvem golu vrste še niso bile popolne vsled zamude nekaterih igralcev, ostala gola pa sta proizvod poletovih igralcev. Dva avtogola istega moštva sta zelo redek pojav na eni sami tekmi. Polet ni zaslužil poraza.

INTER - AURORA 5:1 (2:0). Debut Aurore ni bil med najbolj srečnimi. Novincem se je poznalo pomanjkanje treninga, premajhna vigranost med posamezniki. Inter ni imela težkega dela, kar kaže tudi rezultat. Prepričani smo, da bo Aurori šlo že v bližnji prihodnosti bolje, saj so igralci talentirani. Potrebna je samo vztrajnost.

KINO V TRSTU

Rossetti. 16.30: «Totò, tretji mož».
Excelsior. 16.00: «Sobarica lepe zunanjosti išče službo», E. Metlini, De Filippo.
Nazionale. 16.00: «Čudež v Viglju», S. Pampanini in T. Reno.
Fenice. 16.00:: «Achtung! Banditen!», G. Lollobrigida, Checchi.
Filodrammatico. 16.00: «Nehvaležno srce», K. Del Poggio.
Arcobaleno. 15.30: «Karolina Cherie», M. Carol.
Astra Rojan. 16.45: «Tri deklice in korporal».
Alabarda. 16.00: «Muhava sreča».
Armonia. 15.30: «Crni kapitan».
Aurora. 15.15: «Morski zakon».
Garibaldi. 15.00: «Krvna prisega».
Ideale. 15.30: «Celad Al Jolson».
Impero. 16.00: «Bikoborčeva ljubica», J. Paye in G Roland.
Italia. 15.30: «Nevestin oče».
Kino ob morju. Zaprto.
Moderno. 16.00: «Neutešena nevesta».
Savona. 15.00: «Onečaščena», H. Lamarr in J. Loder.
Viale. 16.00: «Bonzo, modra opica», R. Reagan in D. Lynn.
Vittorio Veneto. 15.45: «Skrivnost izginulega moža», A. Shedfran.
Azzurro. 16.00: «Indijanska ljubica», J. Stewart.
Belvedere. 16.00: «Stari morski volk».
Marconi. 16.00: «Obkoljeni od ognja».
Massimo. 16.00: «Zločin ob mikroskopu».
Novo Cine. 16.00: «Strah ima velike oči».
Odeon. 16.00: «Sestanek brez konca», N. Sheader in R. Taylor.
Radio. 16.00: «Velik plamen», J. Crawford in J. Wayne.
Vittoria. 16.00: «Demon mesa», M. Felix, E. Egero in L. Michel.

RADIO

JUGOSLOVANSKE CONE TRSTA

TOREK 27. novembra 1951.

Poročila ob 7.00, 13.30, 19.30, 23.05. 7.15 Jutranja glasba. 14.35 Plesne pesmi poje Ivo Robič. 14.00 Igrajo slavni solisti. 14.30 Od včeraj do danes. 14.35 Lahek popoldanski koncert. 18.00 Skladbe za orgle. 18.15 Kulturni pregled. 18.30 Vedri zvoki. 19.00 Lahka orkestralna glasba. 20.00 G. Verdi: Rigoletto — opera v 4. dejanjih. 22.00 Lahka glasba. 22.30 Plesna glasba. 23.10 Glasba za lahko noč.

TRST II.

7.30 Jutranja glasba. 11.30 Lahki orkestri. 12.00 Novi svet. 12.10 Za vsakega nekaj. 13.00 Glasba po željah. 17.30 Plesna glasba. 18.00 Plesna glasba. 18.00 Glas Amerike. 18.15 Mozart: Divertimento za dva rogova in godalni orkester. 18.45 Zmerni ritmi. 19.00 Mamica pripoveduje. 19.15 Smetana: Moldava. 19.27 Komorna glasba. 20.00 Operetna glasba. 20.30 Aktualnosti. 20.45 Orkester Howarda Barlowa. 21.30 Munthe: San Michele, 17. nadaljevanje. 22.15 Priljubljene melodije. 22.45 Večerni ples. 23.35 Schubertove in Schumanove skladbe.

TRST I.

7.45 Jutranja glasba. 11.45 Melodični orkester pod vodstvom Ernesta Nicellija. 13.25 Znani glasovi. 14.00 Tretja stran: glasbene vesti in umetnostna galerija. 14.10 Klavirski ritmi. 14.30 Igra orkester «Esperia» pod vodstvom Luigija Granozio. 14.50 O likovni umetnosti. 15.00 Pregled britanskega tiska. 17.30 Igra orkester Ralle. 18.30 Ali že veste? 18.40 Tirolski motivi. 19.20 Orkester modernih ritmov pod vodstvom Francesca Ferrarija. 19.30 Kratke športne vesti. 21.00 Igra melodični orkester pod vodstvom Guida Cergolija. 21.30 «Sigfrid» — Wagner. 22.45 Koncert pianista Nikita Magaloff. 23.30 Plesna glasba.

SLOVENIJA

12.00 Opoldanski koncert. 12.40 Zabavna glasba. 13.00 Pester spored orkestralne in solistične glasbe. 14.10 Melodije iz filmov. 14.30 Igra Vaški kvintet, pojeta Božo in Miško. 15.10 Zabavna glasba. 15.30 Želeli ste - poslušajte! 16.00 Popoldanski koncert simfonične ga orkestra Slovenske filharmonije. 17.10 Lahka glasba. 17.40 Vesele melodije na harmoniki in basu. 18.15 Kaj je to — sulta? 19.40 Zabavna glasba. 20.15 Komorna glasba. 21.20 Pesmi in plesi iz raznih krajev. 22.15 Nočni koncert ruske orkestralne glasbe. 22.45 Zabavna glasba.

ZADNJA POROČILA

Danes podpis sporazuma o razmejitveni črti

Vojaški opazovalci menijo, da se bodo morebitni boji omejili samo na 4 km širok pas ob razmejitveni črti

TOKIO, 26. — Na popoldanski seji obeh komisij za sklenitev premirja, ki se je zaključila ob 20.40, so rešili še preostale sporne točke, kar pomeni, da so oficirji glavnega štaba neprenehoma delali sedem ur in pol.

Glasnik Združenih sil general Nuckols je sporočil, da se bodo člani podkomisije za ustavitev ognja ponovno sestali jutri zjutraj, da bodo podpisali sporazum. Pol ure kasneje pa se bosta sestali obe delegaciji, ki bosta podpisali dokument.

Začasna razmejitvena črta, ki bo ostala veljavna naslednjih trideset dni, temelji na sedanji borbeni liniji. Črta teče na nekaterih mestih 232 km severno od 38 vzporednika, na nekaterih mestih pa tudi južno od nje.

V tokijskih krogih menijo, da bo po začrtanju črte, ki bo zelo verjetno postala čez trideset dni demarkacijska črta, nastopilo na Koreji obdobje kot preludij v premirje. Nadalje mislijo, da so napadi in protinapadi zadnjih dni, namen vplivati na delovanje mešane komisije pri razmejevanju.

Prav tako pa so mnenja, da bodo poročila osme armade še nadalje pisala o vojaških operacijah na določenih frontnih odsekih. V ostalem pa menijo, da bo nastopilo mirno ozračje. Če bi se kje pojavili boji, bodo prav gotovo manjšega obsega in se bodo omejevali na 4 km širok pas med obema črtama, ki bosta severno in južno od demarkacijske črte.

Vojaški opazovalci pričakujejo, da bodo letalske sile OZN še nadalje razvijale svojo delavnost nad severno Korejo in bombardirale vojaške objekte, letališča, železnice itd.

Zaradi pripravljenosti za zbližanje, ki se je v zadnjih dneh manifestiralo v Pan Mun Jomu, obstaja mnenje, da bodo na Koreji o božiču imeli premirje, če ne že mir.

Medtem poročilo osme armade pravi, da so na bojišču zabeležili nekatere manjše boje. Južno od Pan Mun Joma so se zavezniki umaknili, medtem ko so zahodno od Yončona zasedli nove položaje.

Zemeljski plaz pri Varallu

VERCELLI, 26. — Velik zemeljski plaz se je zaradi zadnjega deževja pričel pomikati po hribu nad vasjo Civiasco pri Varallu in nadaljuje svojo pot proti hudourniku Pescone. Doslej je uničil del poti v vas, staro «mulatjero» in še neko drugo pot. Tehnični urad je odločil izpraznitev okoli deset ogroženih hiš in izpraznitev celega okraja. Tudi neka stara molilnica, zgrajena v baroku, bo verjetno porušena. Zaradi deževja so nastale globoke nevarne razpoke tudi blizu Pian della Valle, kjer utegne priti do novega plazu.

V San Domingu bodo postavili naprave za nadzorovanje raket

WASHINGTON, 26. — Med San Domingom in USA so podpisali sporazum, na podlagi katerega bodo lahko Združene države za dobo deset let postavile na ozemlju San Dominga naprave, s katerimi bodo nadzorovale rakete, ki jih vodijo s pomočjo radia.

V tukajšnjih krogih so «z velikim zadoščenjem» sprejeli to odločitev vlade San Domingo. S tem se bo razdalja od Cocoa na Floridi, od koder spuščajo rakete, povečala za okoli 1.600 km.

PRED NOGOMETNO TEKMO STOLETJA

V SREDO: ANGLIJA-AVSTRIJA

LONDON, 26. — Avstrijski nogometaši so prispeli včeraj v London. Njihovo zdravstveno stanje je izvrstno, prav tako tudi morala. Slabše je pri nasprotnikih. Angleški tehnični komisar Walter Winterbotton ima težko nalogo: zamaskirati luknje, ki so nastale zaradi poškodb.

Trije izbranci — desni half Billy Nicholson, desno krilo Tom Finney in levo krilo Les Medley — so bili poškodovani v soboto med ligaškimi tekmami, medtem ko se je levi bek Lionel Smith v soboto počutil tako slabo, da niti ni nastopil ter je že sporočil, da ne bo igral na tekmi proti Avstriji. Njegovo mesto bo zavzel izkušeni Eckersley, igralec Blackburn Roversa (II. liga).

Tudi Finney prav zagotovo ne bo nastopil; niso mu se našli namestnika. Nicholsona bi lahko ozdravil v 24 urah le še zdravniški čudež. Medley ima 50 odst. možnosti, da bo do srede dober, kar ne zmanjša resnih škrupcev tehničnega komisarja, ki bo zelo težko našel nadomestilo zlasti za Nicholsona. Zamislil si je half linijo sestavljeno iz razdiranih igralcev, ki bi zdržali proti močnemu napadu Avstrijcev, poleg premestitve Wrigta iz mesta desne zveze na levo z jasno funkcijo: čuval naj bi Ernesta Ocvirka, letečega srednjega branilca, ki je pogosto šesti napadalec. Sedaj pa je padlo vse v vodo.

Avstrijci so danes trenirali na igrišču Brentforda. Igralci prvega moštva in rezerve so pod vodstvom Walterja Nauscha izvajali predvsem lahkoatletske vaje. Angleži so zapazili njih elegantne trenerke. Pozno popoldne so obiskali Wembley, kjer bo v sredo tekma stoletja.

Tudi Rimet v Londonu

PARIZ, 26. — Jules Rimet, predsednik FIFA, bo prisostvoval v sredo v Londonu nogometni tekmi Avstrija - Anglija. Rimeta je povabila angleška nogometna zveza. Iz Londona bo odpotoval v Zuerich, kjer bo v petek izredni sestanek FIFA. Razpravljali bodo o organizaciji tekmovanja za pokal Julesa Rimeta (svetovno nogometno prvenstvo), ki bo leta 1954 v Švici.

Avstrijci v Helsinkih s pravimi diletanti

DUNAJ, 26. — Avstrijska nogometna federacija je na svojem zadnjem sestanku sklenila, da pošlje na olimpiado v Helsinke enajstorico sestavljeno iz samih diletantov. Moštvo bo spravil na noge zvezni kapetan Nausch. Avstrijska zveza je prav tako sklenila, da bo vložila protest na FIFA, ako bi druge države poslale na Finsko ekipe, katerih diletantizem bi bil dvomljiv.

Na sestanku so izdelali načrt, ki predvideva prodajo 25.000 vstopnic, veljavnih za mednarodne tekme celega leta. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo proučil praktično izvedbo.

Kila

MYOPLASTIC KLEBER

Nov aparat brez vzmeti, ki ga je izumil in izdelal Istituť za zdravljenje kile v Lionu (Francija), bodo pokazali in preizkusili v Trstu, 28 t. m. v lekarni R. de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5

Vsi, ki bolehajo za kilo ali pa so po operaciji ponovno obolelí, se bodo lahko brez vsake obveznosti prepričali, da nova metoda MYOPLASTIC KLEBER okrepi trebušne mišice «kot z rokami» in preprečuje izhod kile.

(Pisano jamstvo za dve leti).

Pozor!

Kadar imaš raztrgane čevlje, se spomni, da boš pri **LUŠI** zadovoljen s ceno in prvovrstnim blagom

Popravila v usnju, pari in vibramu

Barvamo, širimo in prenavljamo točno in solidno v najkrajšem času

ZAPOMNI SI:

Trst - Ul. sv. Frančiška št. 20

GELOSO

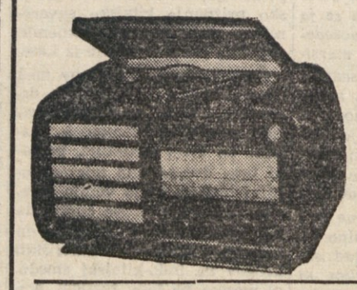

GELOSO

GELOSO

Popolna superheterodina!

Radiogramofon z 12 ploščami

GELOSO

je višek elegance in ekonomičnosti

Vsi si ga lahko nabavite pri tvrdki

RADIO Ruggero

KORZO GARIBALDI 8

s samo 1.000 lir takoj in

3.000 V MESEČNIH OBROKIH

Odkupujemo rabljene aparate po najvišjih cenah

FODERAMI

A. PERTOT

TRST - UL. GINNASTICA 22 - TEL. 95-998

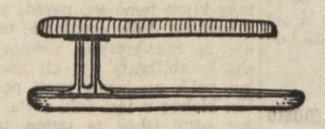

Vse potrebščine za krojače, šivilje, krznarje po najugodnejših cenah

MOJA AVTOBIOGRAFIJA

BRANISLAV NUŠIČ

14. *V ljudski šoli*

Ta primer je dokaz več, da zapuščajo vtisi iz zgodnje mladosti zelo globoke sledi v duši.

Spominjam se na primer, da sem dobil zaradi sedmih suhih krav sedem tako debelih batin, da o debelih kravah nisem smel niti črhniti. Nato Marija in Magdalena. — domala sta me veljali glavo. Zaradi slednje, hočem reči: zaradi Magdalene, sem moral nekoč vpričo vsega razreda sleči hlače, se zlekniti po klopi in prestati dvanajst udarcev po golem životu. To me je tako preplašilo, da še pozneje v življenju, kadar koli sem srečal žensko z imenom Magdalena, nisem upal sleči hlač.

Bili pa so tudi nauki, ki mi niso povzročali težav. Tako sta mi na primer bila Adam in Eva prav všečna, bržčas zaradi svoje preproščine, a morda tudi zaradi tega, ker je prvi greh ženskega bitja sploh prikupna reč. Toda medtem ko sta mi bila Adam in Eva povšeči, so mi njuni otroci povzročali strahotne neprilike. Zaradi znane tvrdke «Kajn & Abel» sem bil trikrat tepen. Nekoč zato, ker sem trdil, da je Abel ubil Kajna, drugič zaradi tega, ker sem rekel, da sta bila Kajn in Abel apostola, in tretjič, — ne spominjam se, toda rekel bi, da zato, ker sem trdil, da je Kajn prodal Abela egiptovskim trgovcem za trideset srebrnikov.

Pri letnem izpraševanju je kajpada bilo mnogo smeha. Predsedujoči profesor si je z rokami oprijemal trebuh in hlipal: «Pojdi, dete, k vragu, tako sladko se že leta in leta nisem nasmejal!» Izpraševalec profesor oziroma katehet pa je trikrat stisnil pesti in se zaletaval nadme, vendar se je spričo svečanosti trenutka vselej premagal. Komaj da mi je takole skozi zobe nekako omenil očeta in mater.

Seveda, ko sem se že zmotil, je šlo vse narobe. Ko me je na primer katehet vprašal o Adamu in Evi, da bi mi vsaj s tem najlažjim in meni najbolj prikupnim berilom pomagal, da se izmažem, sem pričel takole:

«Adam in Eva sta bila prva dva človeka... prva človeka... Adam je bil prvi mož in Eva je bila prva žena. In onadva sta kot prva človeka živela v raju in sta ondi zelo lepo živela, toda nekega dne je Adam ugriznil Evo... in zaradi tega mu je Gospod Bog zlomil eno rebro...»

In nato je v zadovoljstvo predsedujočega vse poteka lo v tem slogu. Jaz sem pri izpraševanju kratko in malo premešal vse reči in staro in novo zavezo tako spretno, kakor bi dober kvartopirec premešal dva zavoja igralnih kart. Katehet me je dvakrat ustavil, naj ne govorim, todā predsedujoči me je hrabril in naganjal, naj le nadaljujem, pri tem pa se je obračal h katehetu z besedami: «Pustite ga vendar, lepo vas prosim, naj se vsaj sladko nasmejemo!»

Jaz sem, kakor sem rekel, zbasal dvanajst Kristusevih apostolov v Noetovo barko. Zastran Sodome in Gomore sem rekel, da sta to bila dva sveta templja, v katerih je Jezus uspešno pridigal svoj nauk: «Ljubi svojega bližnjega!» O Kristusu sem še rekel, da je prebil štirideset dni v kitovem trebuhu in se tam pripravljal za svoje božansko poslanstvo. O desetih zapovedih sem rekel, da jih je Judež prodal na gori Araratu in sem konec koncev vso reč končal s tem, da sem na vprašanje, kaj vem o Pilatu, rekel, da je bil Pilat Mojzesov sin, da je zarodil veliko pleme in ko je to delo opravil, si je umil roke.

Sicer pa še dandanašnji ne razumem, kaj bi bilo smešnega v vseh teh mojih odgovorih in zavoljo česa se je vprav predsedujoči profesor tisti čas tako sladko smejal. Krščanski nauk je bil zame — kakor je še dandanašnji za prav veliko število kristjanov — zbirka raznih prečudnih in neverjetnih zgodb, zato ne sprevidim, da bi bil tako strašen greh, če kdo premeša vse te zgodbe, kakor sem to storil jaz. Ne sprevidim namreč, koliko več bi neki o krščanstvu vedel tisti, ki bi vse te zgodbe pripovedoval tako kakor so v knjigi napisane.

Ampak roko na srce naš katehet se ni mudil samo pri svetopisemskih zgodbah. Poglabljal se je tudi v bistvo Kristusovega nauka in prav zaradi tega bistva smo domala vsi do zadnjega plačali z glavo. Tako nam je na primer na dolgo in široko govoril o temeljnih načelih Kristusovega nauka. Mi smo prav pazljivo sledili njegovim predavanjem, se pravi: zelo pozorno smo sledili vsakemu gibu njegovih rok, v strahu, da bo koga oplazil. Naslednjo uro je katehet seveda izpraševal vse tisto, kar smo bili prejšnjo uro poslušali.

«Katero je prvo temeljno načelo Kristusovega nauka?» vpraša gospod katehet prvega med nami, na katerega je vrgel oči.

Grešnik vstane in molči kakor zalit. V katehetu že raste jeza in ponovi vprašanje.

Dijak molči uporno in vztrajno kakor prvi kristjani pred sodiščem tiranov mnogobožcev.

«Katero je prvo temeljno načelo Kristusovega nauka, zijalo?» jezno ponovi katehet in že se mu prsti krčijo v pest.

In ko dijak kljub temu ne odgovori, revkne oni:

«Usmiljenje!» in tako neusmiljeno trešči dijaka po glavi, da mu zasijo vse zvezde pred očmi.

Tedaj se katehet obrne h drugemu:

«Povej mi ti, katero je drugo temeljno načelo Kristusovega nauka?»

Grešnik se čehlja za uhljem in obrača oči, da bi po gibu katehetove roke spoznal, s katere strani ga bo pritisnilo drugo temeljno načelo Kristusovega nauka.

«Ljubezen do bližnjega, osel!» se zadere katehet, ker ni dobil odgovora, in grešnik se tiplje po nosu, da bi spoznal, mar ni načelo ljubezni do bližnjega rdeče pobarvano.

Tretji dijak kajpada tudi molči na vprašanje: katero je tretje temeljno načelo Kristusovega nauka?

«Velikodušnost, cepec neumni, toda za tebe velikodušnost!» se dere katehet in navija grešniku ušesa, kakor da bi natezal konce naramnic.

Zemljepisje

Za učenje zemljepisja lahko človeku koristno služijo Baedeckerji in železniški vozni red. Vsi, ki so ta predmet zanemarili v šoli, se okoriščajo s temi knjigami, po katerih lahko spoznajo ne samo meje držav, velikost mest, gora in rek, marveč še marsikaj drugega koristnega. Tako na primer lahko v teh knjigah spoznaš, koliko stane vožnja z izvoščkom, kakšne so cene v hotelih, in celo tudi to, kje so obmejne carinarnice, da lahko potnik še pravi čas skrije robo, ki jo namerava pretihotapiti. Vse to znanje je docela pomanjkljivo v tistem zemljepisju, ki se ga učimo v gimnaziji.

Da pa se človek lahko pravilno okorišča s temi lepimi knjigami, mora ponesti s seboj iz gimnazije vsaj tisto prvo temeljno znanje, ki mu služi kot podlaga za razumevanje posameznih pojavov. Med to temeljno znanje sodi na primer to, da teko reke vselej od izvirka k svojemu izlivu; da je zemlja oddaljena od meseca prav toliko, kolikor je mesec oddaljen od zemlje; da so planine vselej višje kakor doline; da morajo biti jezera, naj so plitka ali globoka, od vseh strani obdana s kopnim — in še marsikaj drugega koristnega.

V to temeljno znanje sodi tudi to, da je naša zemlja okrogla, o čemer nas je poskušal nas profesor prepričati na vse mogoče načine.

Otroci so bogu najbližji in so že zgolj zato bližji tudi veronauku. In otroci in vera vkup so spletli prekrasno bajko o neskončnosti sveta, bajko, ki je nikoli ne more razbiti niti tista pripovedka o človeku, ki je prišel na konec sveta, sedel na rob, spustil noge v nič in zadovoljno pljuval v nič. In zčaj vzemimo vero v neskončnost sveta in tole bajko; mahoma jo zamenjajmo s tem, da je zemlja okrogla kakor žoga, da se vrti kakor nora in se akrobatsko premetava na vse mogoče načine. O tem nas je hotel profesor prepričati in se je skliceval na veliko število dokazov, ki pa smo jih mi sprejemali vendarle nezaupljivo.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI št. 6, III. nad. — Telefon štev. 93-808 in 94-638. Poštni predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20. — Telefonska št. 73-38. OGLASI: od 8.30 - 12 in od 15 - 18. - Tel. 73-38. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FLRJ: za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 din.
Odg. urednik STANISLAV RENKO — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — Podruž.: Gorica, Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 11-32. Koper, Ul. Battisti 301a-I Tel. 70

NAROČNINA: Cona A: mesečna 350, četrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. Cona B: izvod 6, mesečno 150 din. FLRJ: izvod 6, mesečno 130 din. Poštni tekoči račun za STO - ZVU: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374. — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska Ljubljana Tyrševa 34 - tel. 20-09, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1-90332-7. — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D.Z.O.Z. - TRST.